

TRAKTOR

Journalen

19 **12** 65

Det är klass på BM•VOLVO BOXER

BM•VOLVO Boxer är en traktor för den, som kan bedöma kvalitet, som kan utnyttja en mångsidig traktor, och som tänker ekonomiskt.

**HÖG-
KLASSIGT
utförande**

Dieselmotor (60 hk) med högt vridmoment 24,5 kpm och stor dragkraft. Terra-Trol hydraulik — helt oberoende med kombinerad läges- och dragkraftsreglering, vilket ger automatisk djupreglering och maximal tyngdöverföring. Helt oberoende och drivhjulsberoende kraftuttag. 10 växlar fram och 2 back. Förarvänlig, justerbar sits. Lång hjulbas (231 cm) och rätt viktfordelning.

**FÖRSTA
KLASSENS
service**

Var Ni än bor har Ni nära till komplett BM•VOLVO-service. Mer än 125 välutrustade verkstäder. Ca 1.400 montörer. Över 200 servicebilar. Förutom den vanliga garantien, dessutom en 2 års maskinskadeförsäkring.

*Det är klass på
BM•VOLVO
BOXER —
det framgår av:*

- att Boxer har ett högt andrahandsvärde,
- att Boxer varje år är Sveriges mest köpta stora traktor,
- att över 25.000 Boxer tillverkats, och trots utökade serier har efterfrågan alltsedan början varit större än tillgången,
- och av provningsberättelsen från Statens Maskinprovningar Meddelande Nr 1556.

Ni väljer naturligtvis det bästa i klassen — **BM•VOLVO BOXER**

BOLINDER-MUNKTELL

- ett Volvo-företag. Eskilstuna

TRAKTOR Journalen

Fritt och obundet
organ för rationell mekanisering

Redaktör och ansv. utg.
Lantmästare Stig Karlberg

Redaktionssekreterare
Holger Carlsson

Annonschef
Gunnar Wallin

Klicbéer och tryck

AB Presskliché, Stockholm
Stålbammar|Zetterqvist Boktryckeri AB
Linköping 1965

REDAKTIONSRÅD

Konsulent John Bjurling
SSA:s Betmekaniseringssavd., Kävlinge

Jägmästare Gösta Cassel
AB Skogslyg, Idbyn

Rektor C.-Fr. Gelinder
Alnarps

Agronom Åke Jacobsson
Statens Maskinprovningar, Alnarps

Ledamoten av RLF:s Centralstyrelse
Lantmästare Anders G. Jerlström

St. Berga gård, Nyköping

Civilingenjör Tore Lundström
Uppsala

Maskinkonsulent, agr. lic.
Henning Lönnemark

Uppsala

Skogsvårdschef Eric Stefansson
Wifstavarvs AB

Vivstavars

Utkommer med 14 nr per år

Agro Tekniska Förlaget
Johannesgatan 20, Stockholm C
Tel. red. o. exp. 08-10 57 86, 10 57 13
Tel. annonsavd. 08-10 57 15, 10 57 14
Box 3175, Stockholm 3

Postgiro 550 750

Prenumerationspris:

Sverige 27 kr per år

2.30 kr per lösnummer

Danmark 32 dkr per år

Norge 32 nkr per år

Finland 16 mk per år

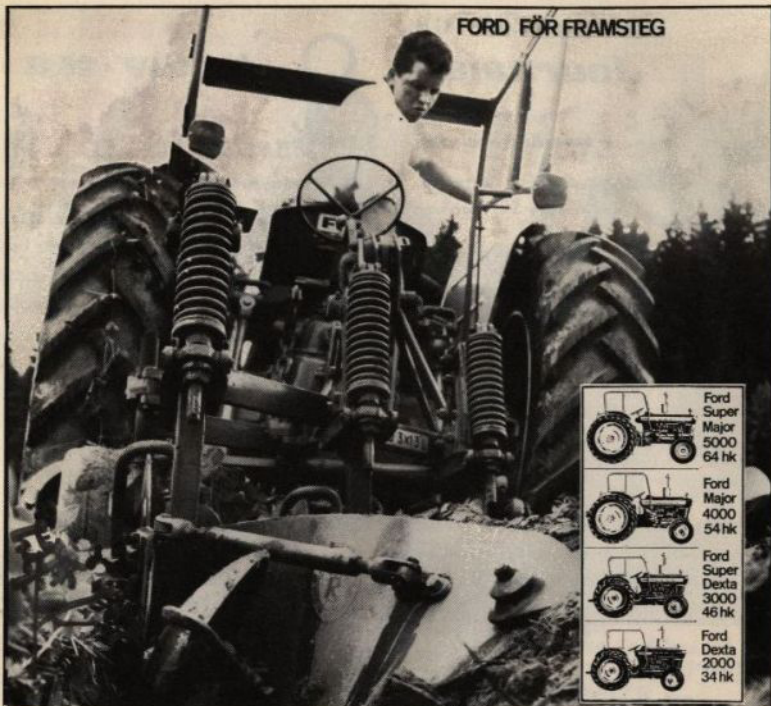
INNEHÅLL Nr 12. Arg. 10. 1965

- Praktisk nordism på maskinområdet 867
Skogsskördemaskin i svensk skog 868
Svensk stortröska från BM 870
Nytt torksystem i byggtats 872
Skånsk brikett- och pelletfabrik 874
Många torkbränder i Finland 877
Traktorunderhåll i skogen 877
BM nära fördubblar produktionen 878
Europas modernaste traktorfabrik? 882
England inför metersystemet 885
Finsk världsmästare i plöjning 886
Potatisupptagarens arbets sätt 890
Rysk dikningsmaskin med plog och fräs 896
Använd rätt brandsläckare! 897
Ny princip i finsk tork 898
Schakimaskiner hyvlar 67 m³/min. 898
Danski utställningscentrum 899
Litteratur 899
Marknadens vägsaddar, snöplogar och
snöslungor 900
Från tillverkare och importörer 907

Omslagsbilden visar Vit Feller Buncher
i arbete.

Med detta nummer följer ett inbetalningskort
som bilaga.

FORD FÖR FRAMSTEG

	Ford Super Major 5000 64 hk
	Ford Major 4000 54 hk
	Ford Super Dexta 3000 46 hk
	Ford Dexta 2000 34 hk

plöj med FORD

Höstplöjning. Sega, regntunga jordar. Våtblanka tältor. Ett tungt, tröttsamt arbete. Det brukar kännas i ryggen efter ett par tunnland. Men inte om Ni plöjer med en av Fords nya traktorer framför plögen. Ni sitter bekvämt. Ni har god överblick och alla manöverorgan inom närhåll. Och Ni känner råstyrkan under Er. De nya traktorerna har osedvanligt stor segdragningsförmåga, tack vare den nykonstruerade motorns höga vridmoment. Ni behöver inte uppleva slirande hjul. En mycket god viktfordelning genom 3-punktsupphängningen svarar för det. Samt inte minst, Ni kan plöja en hel dag utan att röra koppelingen, ty med Select-O-Speed växlar

Ni under gång. Ökar jordmotståndet eller Ni kommer till ett motlut växlar Ni ned med en enkel handrörelse. Dessutom finns två helt nya växellådor att välja på (6- och 8-växlade), vilka också gör växlingen lättare och smidigare. Ni borde faktiskt plöja med den nya Fordtraktorn. Och inte bara plöja. Dess egenskaper passar alla arbeten året om. Så tag kontakt med Er Fordtraktoråterförsäljare och begär en demonstration. Han visar Er gärna hur Ni kan nå rationellare arbetsgång. Ni kommer att inse att Ford är för framåt jordbruk.

TRAKTORER

REDSKAP

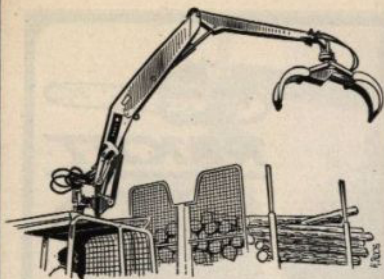

RAKET

60

7,1 kg är lätt...
och oftast är det
stammen som bär.
Lekande lätt kapas gren
efter gren och det är
bara att gasa och styra.
Men även nya Raket
måste lyftas ibland
och då är det skönt
att den är litet lättare.

Jonsereds

OSA-69 All-Grip, en stark, snabb grip-
lestare med låg egenvikt och utor kapacitet
— lyftkran 3,4 tonmeter. Tillverkas för tak-
montage (T), lämmontage (L), pelarmontage
(P). Nu med hydr. armförlängning.

OSA-126/2, en stark, lättgående skogs-
vagn, speciellt avsedd för användning i kom-
bination med griplastare. Lastförmåga 12 ton.
Standardutrustad med framläm och bromsar.
Medar som extra utrustning.

OSA-SYSTEM

OSA-systemet betyder kompletta, driftsäkra ekipage med alla komponenter avpassade för varandra. Leverans- och garantiansvar, förarutbildning, service och reservdelar på en hand.

OSA-systemet innebär ett fullständigt program skogstransport-
utrustningar från landets största specialfabrik på området.

OSA-systemet omfattar en hel serie skogsvagnar i olika
utföranden och med kapaciteter från 5—12 ton.

Sling- och griplastare i flera modeller och storlekar
för olika arbetsuppgifter.

Halvband, trekvartsband och helbandsutrustningar.

Hydrauliska och mekaniska vinschar, skyddsramar m. m.

Lång erfarenhet, hög rationalisering och stora resurser

borgar för OSA-kvalitet.

Välkomna med Er förfrågan. Vi sänder gärna utförliga upplys-
ningar och broschyrer över vad som i OSA-systemet
intresserar just Er.

**för rationella skogstransporter med
driftsäkerhet, ekonomi och service**

ÖSTBERGS FABRIKS AB

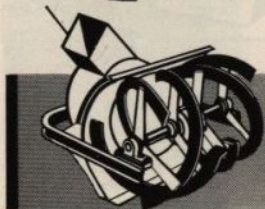
Telefon växel 0271/10475 • ALFTA

SPAR PENGAR PÅ SNÖN!

Snön kostar pengar — detta har hittills varit ett svart svar på en vit fråga. Men idag löser vi snöfrågan på ett rationellt sätt som spar in annars bortskottade pengar. Den tvåhjuliga universaltraktorn Belos är spar- och arbetshästen året runt. Belos kan också sprida sand, klippa gräs, sopa, ploga, dra vagnar ... kort sagt, Belos är en all-round-arbetare av kapacitet.

Driftsäkerhet och service är argument som alltid förknippas med namnet Belos. Och att Belosprodukterna är utprovade i praktiskt arbete är ett välkänt faktum.

Snöslunga

Sandspridare

Borste

Cylinderräkklippare

Ingenjörfirman Belos Aktiebolag, Alviksvägen 30, Bromma, Telefon 08/26 27 30

Belos

MALMÖ 040/567 31 • LANDSKRONA 0410/153 50 • GÖTEBORG 031/21 88 50 • JÖNKÖPING 036/13 50 05 • FALUN 023/113 95 • SUNDSVALL 060/15 27 97 • KARLSTAD 054/014 90

MASKINER SOM HÅLLER

HÅLL ER TILL OSS

*utvalda
maskiner
och
skogsredskap
med ekonomi*

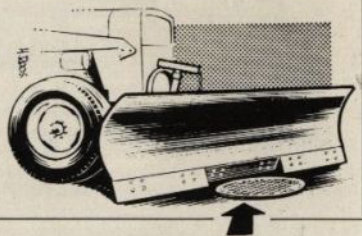
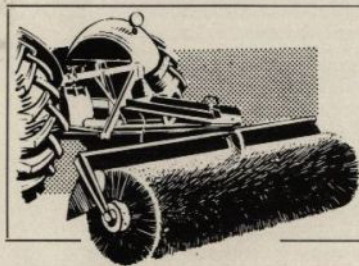

Begär att få allsidiga
informationer och prospekt
på våra aktuella skogsbruksmaskiner — maskiner som håller...

AB SKOGSBRUKSMASKINER

VASAGATAN 52 • STOCKHOLM C • TELEFON 08/24 12 60 vx

KATRINEHOLM • ÖSTERSUND • FALUN
0150/180 22 063/149 40 023/202 20

EIKER

SOPMASKINER och SNÖPLOGAR

för traktorer, jeepar och bilar

EIKER moderna utrustningar för effektiv
renhållning kan anfästas till de flesta fordon.
Begär offert och närmare upplysningar.

Praktisk FINNESS

EIKER nya diagonalplog har
skärstålet uppdelat i tre fjäder-
belastade sektioner, som viks
bakåt vid kontakt med låga
hinder såsom kantstenar, av-
loppsbrunnar, vattenposter m.m.
Bredd 2.40 m.

AB MASKINFABRIKEN EIKER • Lund tel. 0412/242 60

VALMET TERRÄNGTRAKTOR

VALMET

Fingertoppstyrning

Terrängtraktorn har hydraulisk ramstyrning med snabbverkande "fingertoppstyrning" — som fungerar även om motorn inte är i gång.

VALMET terrängtraktor — tillverkad av den finska starkoncernen Valmet AB — är konstruerad för skogsarbete under nordiska förhållanden. Försedd med 3-punkts hydraulisk lyft lämpar den sig dock även för de flesta jordbruksarbeten.

VALMET-traktorn är robust och terrängsäker. Två normala bakaxlar är ihopfogade med hjälp av en vänd- och vridbar länk i mitten av ramen. Denna konstruktion tillsammans med 4-hjulsdriften ger mycket god markhållning och dragförmåga. Föraren sitter på den främre delen av traktorn och slipper därför oväntade stötar i sidled, när bakhjulen passerar ojämnheter i terrängen.

VALMET-traktorn väger 4 080 kg, den har 46 eller 80 hkr Valmet-motor och 6-växlad växellåda (+2 back) med hastigheter på ca 2—30 km/tim. I standardutförande ingår bl.a. dubbelverkande schaktblad, lunningsbock, vinsch samt dragkrok. Priset är mycket konkurrenskraftigt — från kronor 49.600:— fritt Uppsala.

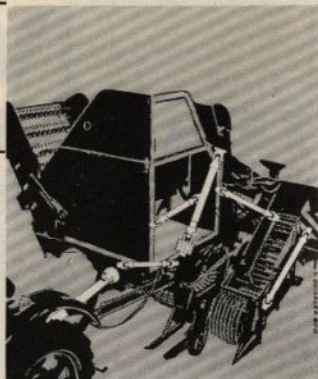
Begär prospekt.

MASKINKÖP AB

Generalagent i Sverige för Valmet traktorer och Sampo skördetröskor
UPPSALA - telefon 018/11 12 20

WALTERSCHEID

Det finns i princip WALTERSCHEID kraftöverföringsaxlar för säker drivning mellan traktor och marknadens olika maskiner — såväl hydraulmonterade som bogserade. Varje WALTERSCHEID kraftöverföringsaxel har av Kgl. Arbetsarkivstyrelsen godkänt teleskoprörskydd av stål med elastiska skyddstrattar som möjliggör snabbkoppling till traktor och maskin. WALTERSCHEID kraftöverföringsaxlar finns i utförande för kort och långt maskinavstånd från traktor och för olika behov av flexibilitet. Rådgör med våra tekniker — de ger gärna råd och prospektmaterial för rätt val av rätt WALTERSCHEID kraftöverföringsaxel.

KRAFTÖVERFÖRING

Generalagent

SCATRA AB

Tel. 0752/101 10 • Box 228 • Nynäshamn

VMV STALO

VMV STALO har rymlig och stabil säkerhetshytt med god runtsikt — rutor av härdat glas — högeffektiv värme — hög stabilitet för toppmonterade kranar — motorhuven tippar framåt för lätt åtkomlig service — tvärgående pendelaxel fram och avlastad bakaxel — hela 50 cm frigångshöjd.

Hydraulstyrning ger maximal styreffekt såväl framåt som bakåt — full dragkraft på båda banden även vid svängning — hydraulisk bandspänning ger rätt grepp mellan band och hjul — skyddsutrustning med heltäckande bukplåtar och extra kraftig stötfångare — som standard utrustad med glesa VMV-vinterband.

VMV STALO kan nu erhållas med CARMAN-industri-chassi eller med förstärkt bakaxel till BM/VOLVO 350 standard.

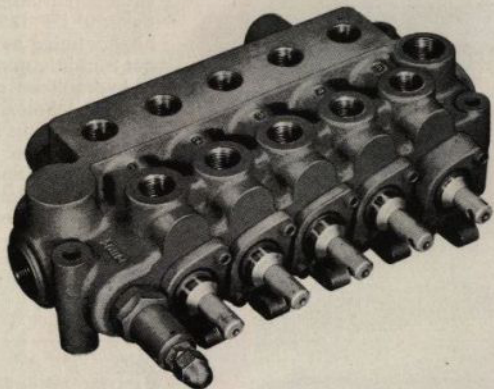
SKOGENS SPECIALTRAKTOR

kontakta oss
eller Er maskinbandlare

VMV

AB Vilhelmina Mek. Verkstad
VILHELMINA • telefon 636 - 292

Tison presenterar

hydraulventil HV2

- 1 till 6 sektioner, gjutna i ett block
- 8 olika slidfunktioner
- Ythärdade, rostbeständiga slider
- Litet internt läckage
- Små tryckförluster, tack vare stora genomströmningsareor
- Direkt- alt. pilotstyrd överströmningsventil med tyst funktion
- Mjuk manövrering ger exakt positionsbestämning
- Inbyggda backventiler för chockfri drift
- Packningar och sliddelar lätt åtkomliga för service
- 6 tillsatsventiler som tillbehör nämligen:
 - Pilotstyrd backventil
 - Sänkbromsventil
 - Dubbel säkerhetsventil
 - Säkerhetsventil (chockventil)
 - Sugventil
 - Säkerhetsventil med sugventil

Tison

Stockholm Duvbovägen 50 - Spånga Tel. 36 25 35, 08/36 27 40
Malmö Södra Tullgatan 4A Tel. 040/794 25
Sundsvall Strömgatan 57 Tel. 060/12 05 77

"DEN ÄR BÄTTRE I ALLT"

Dagens MASSEY-FERGUSON är en vidareutveckling av välbeprövade konstruktioner. De nya modellerna MF 135 och MF 165 får högsta betyg av lantbrukare landet runt inte minst för den dubbla hydrauliken och förarkomforten. De tekniska finesserna och förbättringarna betyder i praktiken ytterligare ökad effektivitet i varje arbetsuppgift. Nya MF är konstruerad även för kommande utveckling på redskapsfronten.

135

MF 135

Motor 47 hk SAE
Däck 12.4/11-32"

165

MF 165

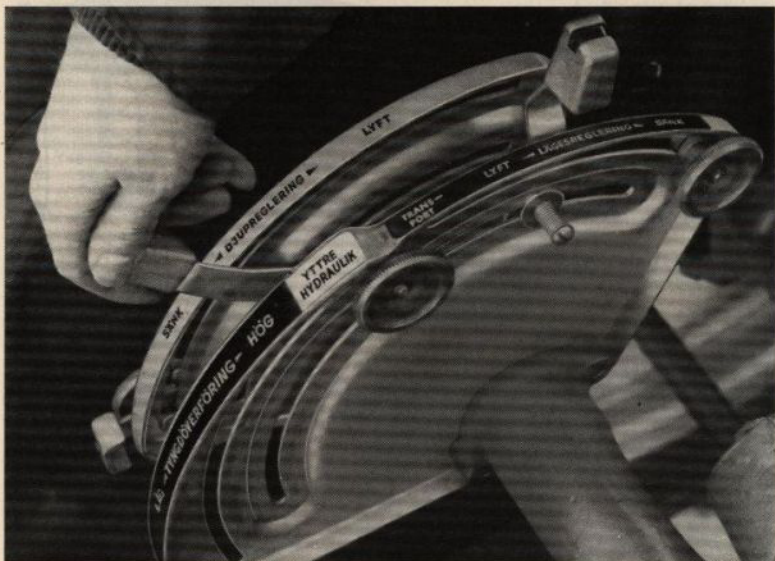
Motor 59 hk SAE
Däck 13.6/12-36"
alt. 16.9/14-30"

MASSEY-FERGUSON

VÄRLDENS MEST SÅLDA TRAKTORLINJE

säger belättna lantbrukare om nya MF

Med grepp om framtiden...

Världens mest sålda traktorlinje är byggd på ständig forskning. Med en hel värld's erfarenhet — maskinteknisk såväl som jordbruksteknisk — har Massey-Fergusons tekniker ett säkert grepp om dagens och morgondagens traktorutveckling: MF-traktorn är alltid steget före i konstruktion och prestanda.

DUBBELT HYDRAULSYSTEM Nya MF har oljetrycksreglering (tyngdöverföring med bogserat redskap) och två av varandra oberoende hydraulpumpar. Det effektiva hydraulsystemet förenklar all manövrering av redskap och förbättrar varje arbetsresultat.

SNABBVÄXEL Tolv stegs snabbväxel erbjuder rätt hastighet för varje arbetsuppgift. Med en lätt fingerörelse och utan frikoppling kan hastighet och dragkraft anpassas utan att framdriften upphör.

FÖRARKOMFORT Förarplatsen är rymlig och väl-disponerad. På- och avstigning sker bekvämt från sidan. Den nya sitsen är såväl dämpande som fjädrande. Komplet instrumentering — nu även med bränslemätare.

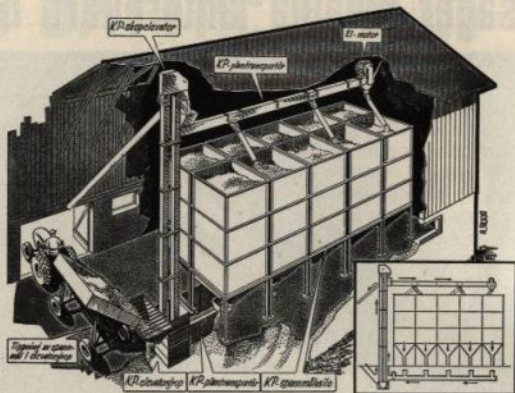
AB FARMING

— ett **SMAZ** ANA -företag

Ni bygger Er anläggning för spannmålshandling mest fördelaktigt med KP standardtillverkade utrustningar för transport och lagring.

KP patentsökta konstruktioner har i många år använts i olika storleksordningar och under de mest skiftande förhållanden.

**lätt att planera och
lätt att montera**

modern

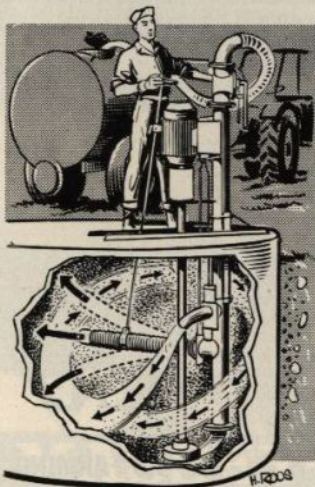
KP

Begär
prospekt
och offert!

standardutrustning för rationell spannmålshandling

KVÄNUMS PLÅT INDUSTRI

telefon 0512 - 924 45 • KVÄNUM

STAR STAR KLARAR GÖDSELN

Allt fler gårdar väljer STAR-pumpen för omrörning och tömning av flytande gödsel ur såväl större som mindre gödselbassänger. STAR-pumpen är nämligen så kraftigt dimensionerad, att den effektivt klarar svämtäcken även på långtidslagrad gödsel.

PUMPAR med halmrivande pumprotor – extra säkerhet

Vi kan leverera:

- motordrivna pumpar
- traktordrivna pumpar
- tankvagnar för gödsel
- galler och svämluckor

Det finns STAR-pumpar i storlek och kapacitet för alla aktuella utgödslingar. Vi ger gärna råd och anvisningar och ber Er rekommendera prospekt.

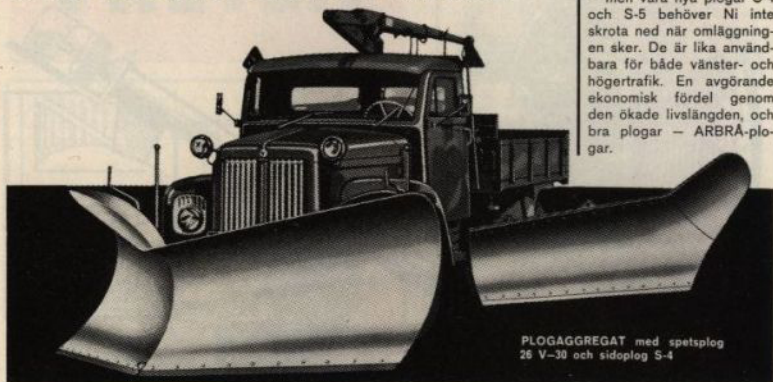
PETERSSONS Mekaniska Verkstad

KVÄNUM • telefoner 0512 - 113 00

ARBRA SNÖPLOGAR • SANDSPRIDARE

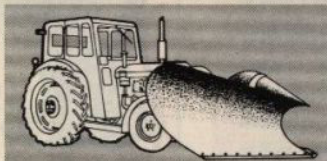
HÖGERTRAFIK år 1967

kritiskt årtal för sidoplogar – men våra nya plogar S-4 och S-5 behöver Ni inte skrota ned när omläggningen sker. De är lika användbara för både vänster- och högertrafik. En avgörande ekonomisk fördel genom den ökade livslängden, och bra plogar – ARBRÅ-plogar.

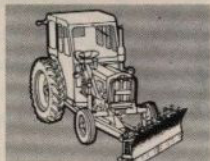

PLOGAGGREGAT med spetsplog
26 V-38 och sidoplog S-4

För traktorplogar har vi en ny plogram, som är enkel att montera och passar till de flesta i marknaden förekommande hjultraktorer. Ramen manövreras manuellt eller med hydraulcylinder för enkel- eller dubbelverkande hydraulsystem.

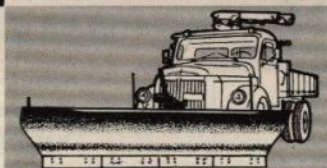
SPETSPLOG 24 V-40
monterad på hjultraktor

DIAGONALPLOG DB-70-28
monterad på hjultraktor

BILPLOGAR
TRAKTORPLOGAR
VÄGHVELPLOGAR
SANDSPRIDARE

– ett komplett program för
vinterväghållningen.

DIAGONALPLOG DB-85
monterad på lastbil

SANDSPRIDARE, eldriven
från bilbatteriet

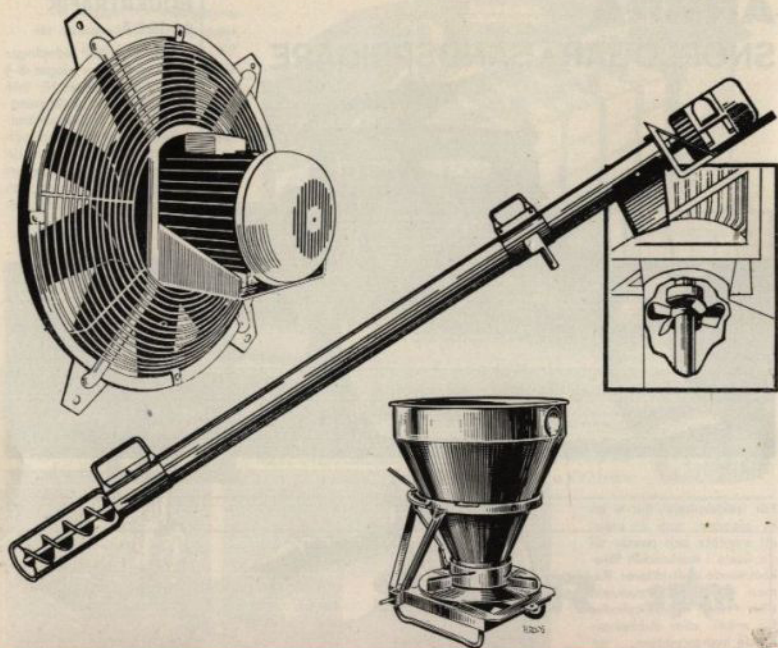

SVEDALA-ARBRA

AB ÅBJÖRN ANDERSON
SVEDALA • STOCKHOLM • GÖTEBORG
040/40 11 00 08/98 04 35 031/15 51 79

ARBRA VERKSTADS AB
ARBRA • ÖREBRO
0278/403 80 019/11 97 45

Obs! Ni som bor i Norrbottens och norra-Västerbottens län har numera inom bekvämt räckhåll ett lager av Arbrå-plogar och plogdelar liksom möjlighet att få plogmonteringar utförda genom våra representanter J. W. ANDERSSONS MASKINAKTIEBOLAG, PITEÅ och SKELLEFTEÅ.

AKRON *expanderar*

- ★ **FLÄKTAR**
- ★ **SKRUVAR**
- ★ **SPRIDARE**

Tack vare ökade lokal- och personalresurser kan vi nu betjäna en utökad kundkrets med allt fler AKRON kvalitetsmaskiner — såväl av egen tillverkning som från andra länder.

God leveranskapacitet, rikliga reservdelslager och försäljning genom ledande maskinföretag gör varje AKRON-köp till ett gott köp. Begär att få vår produktinformation.

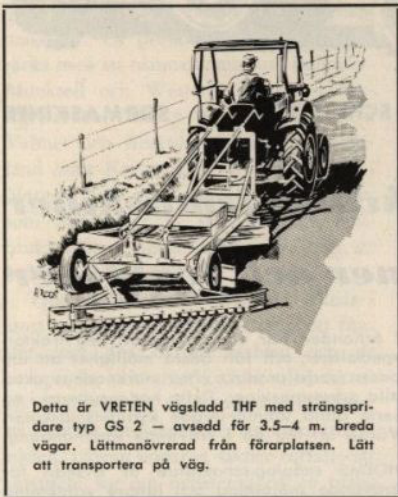
AKRON —
kvalitetsmaskiner
för varje gård . . .

AKRON-maskiner

JÄRPAS — Tel. Järpås 100, 200, 300

VRETEN

Detta är VRETEN vägladd THF med strängspridare typ GS 2 — avsedd för 3,5–4 m. breda vägar. Lättmanövrerad från förarplatsen. Lätt att transportera på väg.

Detta är VRETEN vägladd TR. Bekvämt ställbar för de mest skiftande arbetsuppgifter. Bilden visar kantskärning.

VRETEN
ett namn törknippat
med kvalitetstill-
verkning av red-
skap för
väg och jordbruk

Ur vårt
leveransprogram:

- vägladdar
- planersladdar
- schaktblad
- snöplogar

Rådgör med Er maskinhandlare — som gärna ger önskade prospekt och informationer om aktuellt VRETEN-redskap. Ring eller tillskriv gärna oss direkt. Tel. 0500/560 08 eller 560 78. Postadressen är Vreten.

Vi har i generationer konstruerat och tillverkat redskap i olika utföranden och växande antal för vägunderhåll och åkerplanering. Det finns VRETEN-redskap i många modeller — men kvaliteten är alltid densamma. Gott material, stabilitet och lätt utbytbara sliddelar kännetecknar varje VRETEN-redskap.

AB Vretens Mekaniska Verkstad

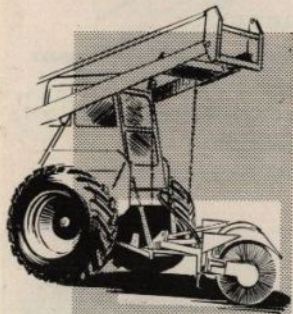
• SNÖPLOGAR • SCHAKTBLAD • SOPMASKINER

HOLMS

kvalitetsmaskiner

för lastmaskiner och traktorer

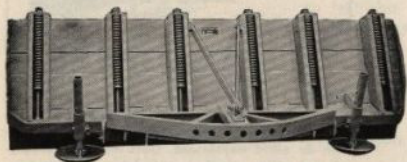
I årtienden har vi samarbetat med traktorspecialister och fått bästa möjlighet att anpassa varje produkt efter marknadens aktuella arbetsmaskiner. Detta har resulterat i en serie alltid lättmonterade kvalitetsmaskiner. Värda att lita på i krävande sammanhang.

HOLMS snöplog-schaktblad är avsedd för krävande snöröjning och lättare schaktning — men också med sikte att skona traktorn.

HOLMS sopmaskiner finns i storlek och utförande för såväl traktorer som lastmaskiner. Kan med fördel kombineras med frontlastare på traktorn.

Kommunalblad

med individuellt fjädrande skärsektioner är överlägset där hänsyn måste tagas till kantsten, gatubrunnar, vattenposter, spårvägsspår och annat. Spar också traktorn.

Begär specialprospekt!

HOLMS INDUSTRI AB

MOTALA • telefon 0141/164 40

Praktisk nordism på maskinområdet

Norden är en europeisk stormakt när det gäller import och export av lantbruksmaskiner. På produktionssidan kan det räcka med att nämna namn som Bolinder-Munktell och Westeråsmaskiner i Sverige; Bukh, Taarup och JF i Danmark; Valmet och Rosenlew-koncernen i Finland samt Kverneland och Underhaug i Norge. Vad de fyra länderna betyder som importörer av traktorer och lantbruksmaskiner torde det vara onödigt att orda om.

Trots denna starka ställning saknar i stort sett de nordiska tillverkarna ett fönster mot den övriga världen och de europeiska och amerikanska tillverkarna en möjlighet att under effektiva former nå kontakt med den stora nordiska marknaden, liksom köparna saknar tillfälle att orientera sig om nyheterna på *en* plats. Inte så att vi skulle lida brist på utställningar i Norden. Tvärt om har det funnits allt för många och ofta allt för dåliga, men vi har saknat en öppen internationell lantbruksmaskinmässa för Norden. Försök har gjorts, t.ex. Elmia i Sverige och Odense-utställningen i Danmark, men varken uppläggning, genomförande eller tidpunkt har varit sådana att det blivit mer än försök.

Det är betecknande att de stora uppmärksammade maskinutställningarna Smithfield Show, Parissalongen och Brysselutställningen samtliga kommer under vintern och är förlagda inomhus. De hålls alltså när såväl utställare som köpare har en lugn period och de ger besökarna

möjlighet att under gynnsamma betingelser studera maskinerna. Samma typ av mässa kan ordnas i Norden. I varje fall i Stockholm och Köpenhamn finns utställningshallar med 18 000 m² utställningsyta och med fungerande mässorganisationer. Var i Norden en sådan mässa läggs är av underordnad betydelse, då med nuvarande kommunikationer samtliga nordiska huvudstäder kan betraktas som centralt belägna — eventuellt kan mässan alternera mellan huvudstäderna. En sådan mässa skulle inte tyngas av några traditioner och skulle kunna bli en nyskapare på området genom att konsekvent genomföra en uppdelning av maskinerna så att traktorer kommer för sig, skördetröskor för sig osv.

Förutsättningen för att få denna av alla önskade utställning är uppenbarligen litet praktisk nordism. Tydligen kan inte en enskild mässarrangör, en stad eller en enda organisation som arrangör få tillräcklig anslutning. Bästa lösningen förefaller då vara en stiftelse, grundad och upprätthållen av tillverkar-, importör- och köparintressen i samtliga fyra länder. Alla dessa är organiserade och flera har också samarbetsorgan, så detta borde inte möta oöverstigliga hinder. Då den exporterande industrin uppenbarligen har mest att vinna av en sådan mässa är det naturligt om den tar initiativ till överläggningar i frågan.

Stig Karlberg

Skogsskördemaskin i svensk skog

VFB — Vit Feller Buncher — den kanadensiska "skogsskördemaskinen" har i sommar provats i de norrländska skogarna, bl.a. på Dynäs AB:s avverkningar i Aseletrakten. Maskinen som endast importerats i ett exemplar av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten, fäller, lastar och bär själv träden i buntar fram till uppberednings- eller omlastningsplats.

Vit Feller Buncher — senast presenterad i Traktor Journalen nr 11 1964 — kan enklast beskrivas som underredet till Bombardierns snötraktor Muskeg med en fyrcylindrig Deutz diesel på 72 hk vid 2000 varv/min, på vilket monterats ett hydrauliskt drivet avverkningsaggregat och en kraftig lastbanke, på vilken de fällda träden läggs upp och bärs. Den är främst avsedd för kalavverkningar.

VFB arbetar så att det banddrivna fordonet körs fram till det träd som skall fällas. Föraren passar in avverkningsaggregatet, det s.k. fällhuvudet, som be-

står av en övre och en undre grip med ca 1,5 m avstånd från varandra och vars uppgift det är att hålla trädet i ett stadigt grepp medan den hydraulmotor-drivna kedjesågen ansätts just över markytan. Sedan trädet kapats, lyfts det med fällhuvudet och läggs upp på en kraftig banke ovanför föraren samt kläms fast med rotändan framåt och toppen släpande på marken. Sedan detta är klart fortsätter föraren till nästa träd och arbetsprocessen upprepas. Normalt tar VFB ett tiotal träd innan den lägger av dem i en bunt antingen vid uppberednings-

Föraren har just lagt upp ett fällt träd på VFB:s lastbanke.

Fällhuvudets gripar
håller fast trädet och
den hydrauliskt driv-
na motorsågen an-
sätts.

platsen, om denna ligger mycket nära,
eller där det är lämpligt för ett annat
fordon att ta hand om bunten.

Sågen som drivs av en hydraulmotor

på 10 hk, har en svärdlängd på 610 mm
och en kedjehastighet på 18 m/sek, kla-
rar träd med en stubbdiameter på upp

forts. sid. 877

VFB lägger sina bun-
tar vid närmaste väg
för vidare transport
till upparbets-
platsen.

Svensk storröska från BM

Nu kommer uppenbarligen också de stora svenska skördetröskorna och först att presentera en sådan var Bolinder-Munktel, som nyligen för press- och särskilt inbjudna visade upp sin hittills största modell med skärvidder på upp till 16 fot. Försäljningen skall börja redan under november månad och den bör alltså vara ute i god tid före nästa säsong.

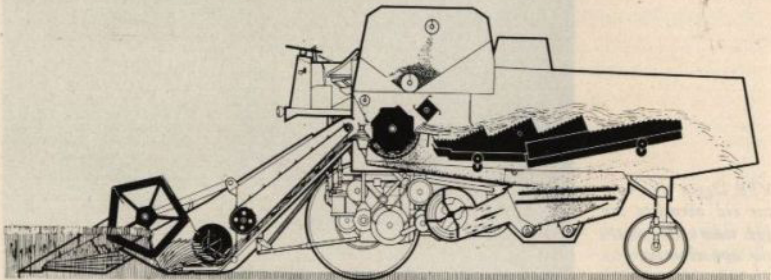
S 950, som är beteckningen på den nya tröskan trots att den är betydligt större än företaget S 1000, är såväl konstruktions- som utseendemässigt en modern tröska. Den är utrustad med en sex-cylindrig Volvo Diesel D 50 A motor på 5,13 liter som utvecklar 96 hk SAE (90 hk DIN) vid 2 000 varv/min och transmissionen med växellåda och hastighetsvariator ger tre hastighetsområden fram mellan 1,8 och 20,0 km/tim och ett back mellan 3,1 och 9,0 km/tim.

Den finns med skärvidder på 10, 12, 14 och 16 fot och cylindern har en bredd på 1 100 mm och en diameter på 610 mm. Antalet cylinderslagor är 8 och antalet slagor i slagskon 13. Cylinderns hastighet är variabel mellan 550 och 1 100 varv/min och dess tröghetsmoment är så

pass högt som 9,3 kgm². Tillverkaren påpekar också att slagskons omslutning är ovanligt stor — 136 grader — och att detta tillsammans med den stora cylinderdiametern ger en stor avskiljningsyta och därmed även stor avskiljningsförmåga — en uppgift på ca 90 proc. lämnas. Den 3,3 m långa halm-skäraren är fyrdelad och varje skakarlåda har renslucka. Uppsamlingsplanet lutar bakåt, är veckat och försett med långsgående lister. Det — liksom de 2,6 m² sällen — har kaströrelse, vilket uppges ge en god skiktning och en säker och jämn utmatning till sällen även på kuperade fält.

Tanken rymmer 24 hl och fylls med fördelningsskruv av s.k. trycktyp. Detta gör att skruv och elevatortopp ligger

Genomskärning av BM:s nya storröska S-950.

Den nya S-950 i arbete.

lägre än tankens överdel, varigenom man kunnat minska tröskans totalhöjd, som stannar vid 3,4 m. Tillsammans med motorns placering mellan drivhjulen har detta givit låg tyngdpunkt och en tyngdfördelning med 85 proc. av tröskans 5 500 kg på drivhjulen. In- och utsvängning av tömningsskruben, som givits stor diameter, sker från förarplatsen. Tömningsröret har en höjd av 2,9 m över marken och når 3 m ut från tröskan, varför överlastning i bil sker bekvämt och snabbt.

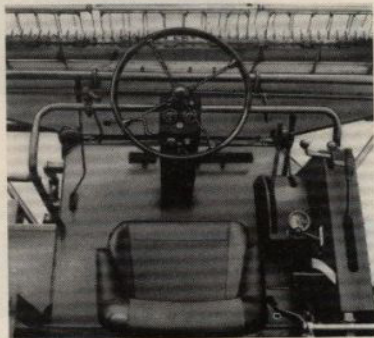
Liksom på de flesta stortröskor är förarplatsen placerad så att föraren har god "runt-om"-sikt och har alla reglage placerade inom bekvämt räckhåll, t.ex. variatorer för framdrivning, cylinder och haspel samt snabbstopp för inmatningen.

Tröskan har en total längd med skiljare på 9,0 m, en transportbredd med 12 fots skärbord på 4,0 m. Utan skärbord — det finns en särskild transportvagn för monterat skärbord som extra utrustning — är bredden 2,9 m. Hjulbasen är så pass stor som 3,75 m, vilket gör att utslagen från styrhjulen till skärbordet blir relativt små även vid höga körhastigheter på ojämn mark, något som underlättar att hålla jämn stubbhöjd. Spårvid-

den för drivhjulen är 2,25 m, för styrhjulen 1,10 m och vändradien med styrbromsar 5,0 meter.

Några uppgifter om tröskans kapacitet ville man inte lämna förrän de officiella proven är klara, men då man ansåg att 5000 S-950 skulle kunna skörda samma areal som 40 000 tröskor av dagens genomsnittsstorlek är den uppenbarligen hög. Grundpriset varierar mellan 50 400 kr för 10 fots tröskan med fast bord och 54 400 kr för 16 fots tröskan med snabbkopplat bord.

Förarplatsen är bekvämt inredd och reglagen är lätt åtkomliga.

Nytt torksysteem i byggsats

Ett nytt tork- och spannmåslagringsystem, som bygger på en satstork i vilken spannmålen ständigt roterar under torkning med varmluft och i vilken utöver torkning också körning, aspirering och foderblandning kan ske, har lanserats av Nordbolms Verkstäder AB, Falkenberg.

Systemet, som kompletterats med våtfickor, torrfickor, inlastningsgrop etc., har uppförts på bl.a.

Gammalstorps Säteri, där man monterade hela anläggningen på en betongplatta och sedan uppförde en enkel byggnad kring den.

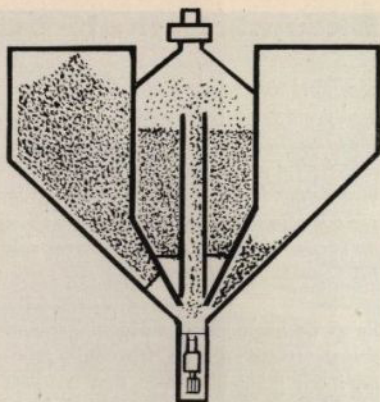
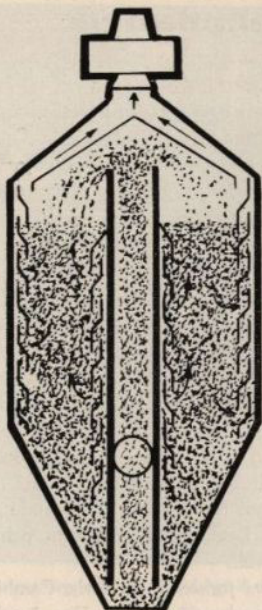
Själva torken är en satstork, som finns i två storlekar på 4,5 och 9 ton tung spannmål men i vilka kan torkas så små satsar som 500 kg. Under hela torkningsförloppet roterar spannmålen i vertikal riktning medan den genomblåses med varmluft i diagonal riktning från en centralt i torken placerad varmluftstryckkammare ut till en undertryckskammare i torkens yttersidor, varifrån den fuktiga luften med evakueringsfläkt förs

ut i friska luften. Arbetsättet torde framgå av teckningen.

Från spannmålsgruppen kan spannmålen med skruv antingen gå upp till torkens överdel, s.k. toppfyllning, eller upp i sidmonterade våtfickor, varifrån den rinner ned till torkens normala bottenintag. Från detta förs spannmålen med en skruv upp genom ett centralschakt och får falla ned kring schaktet. Under fyllningen är roteringsvägen spärrad av

På Gammalstorps Säteri monterades de båda torkarna med våt- och torrfickor upp på en betongplatta, varefter man uppförde en enkel byggnad kring dem.

Ovan visas schematiskt hur spannmålen från den bögra våtfickan matas in i torken.

T.v. en schematisk bild över luftens och spannmålen rörelser i torken under pågående torkning.

spjäll. När torken fyllts i önskad grad öppnas dessa spjäll och i stället spärras tillloppet från våtfickorna. Spannmålen i torken sjunker då ned till matningskruvens intag och dess rundvandring i torken börjar samtidigt som varmluften från pannan ansluts. I stället för inmatning från våtficka kan säckinmatning ske från nedre intaget eller, om torken är så placerad, från toppintaget. Under spannmålen transport uppåt sker genom friktion mellan kornen och mellan kornen och metallväggen en effektiv men skonsam körning av materialet.

Tömningen sker tillbaka i grop och därifrån kan spannmålen med skruv transporteras till torrlicka eller vagn. Vid mindre partier kan utsäckning ske. I samband med tömningen (och också vid

fyllningen) sker en aspirering under förutsättning att man har evakueringsfläkten

forts. sid. 881

Nedan komplett tork med två våtfickor och varmluftsaggregat.

Skånsk brikett- och pelletfabrik

Konsttorkning av hö är inte som det kunde verka i samband med presentationerna av "höbrikettfabriken" på Vikens gård någon nyhet för Sverige även om den inte här fått samma omfattning som i vissa andra länder. I verkligheten har vi ett tjugotal större konsttorkar, men de har hittills främst framställt grönmjöl och grönmjölspellet för höns- och svinfoderblandningar etc. Det nya är att man nu börjat räkna med konsttorkningen som ett ekonomiskt alternativ till konventionell höberedning och ensilering för konservering av vallgrödorna.

En av de högmoderna anläggningar som skapats främst för att framställa grönmjöl och grönpellets men som utrustats på sådant sätt att man lika väl kan framställa höbriketter finns på Rydsgårds gård i Skåne. Där producerar man ca 3 000 ton konsttorkade produkter per år av vilka ca 80 proc. går till avsalu. Rydsgårds gård är nämligen ett gott exempel på hur vallgrödorna genom den moderna konsttorkningstekniken kan bli avsalu-grödor på liknande sätt som spannmål, oljväxter etc.

Liksom på så många andra gårdar har

man på Rydsgårds gård upphört med mjölkproduktionen, men i stället för att lägga ned vallodlingen beslöt man sig för att skaffa en modern konsttork med pelleteringsanordningar av olika slag. Resultatet är att man i år har 275 hektar vallodlingar, huvudsakligast lusern, och dessutom har man på närliggande gårdar 85 ha kontraktsodlad lusern- och gräsklövervall.

Själva torken är en Swiss-Combi, som installerades förra året. Den är dimensionerad för att torka bort 4 500 kg vatten i timmen och den praktiska kapacitet

Torkens personal svarar även för vallskörden.

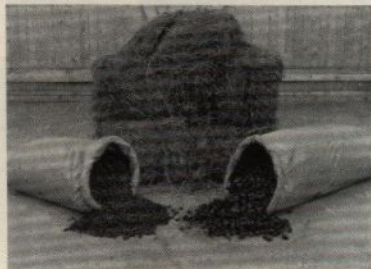
Torkanläggningen på Rydsgårds gård med tillhörande kvarn, pelletsmaskin etc.

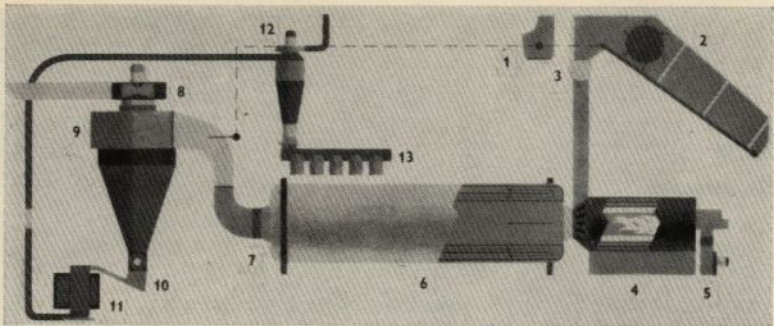
teten per timme blir ca 1 500 kg torkat gods med en vattenhalt av ca 10 proc. Som framgår av den schematiska bilden består torken i huvudsak av en inmatningselevatör, en oljeeldad ugn och en torkcylinder med anslutande cyklon och utslussningsanordning.

Det material som skall torkas, t.ex. nyss skördad lusern, förs med en elevatör upp till en tvärgående skruv, som för fram det till en lucka där det faller ned framför en flamma alstrad av en oljebrännare i en särskild ugn. Därifrån sugs det in i och genom torktrumman av en sugfläkt på 40—50 hk placerad på cyklonen efter torktrumman. Torktrumman består av tre cylindrar placerade inne i

varandra. Det färska materialet sugas in i den inre av dessa, fortsätter tillbaka mellan innercylindern och mittcylindern

50 kg hårdpressat hö jämfört med 50 kg pellets (säckens t.v.) och 50 kg höbriketter (säckens t.h.).

Schematisk bild av Swiss-Combi torkanläggning. 1 Manöverpulpet. 2 Uppsamlings- och matningsanläggning. 3 Matarskruv. 4 Varmluftsgugn. 5 Oljebrännare. 6 Torktrumma. 7 Stenficka I. 8 Fläkt. 9 Cyklon. 10 Stenficka II. 11 Hammarkvarn. 12 Cyklon för utslussning av grönmjöl. 13 Utsäckningsanordning.

för att slutligen passera mellan mitt- och yttercylindern på sin väg till cyklonen.

Inmatningen på Swiss Combi behöver fyllas på ungefär var 20:e minut. Inmatningstakten bestäms automatiskt av en termostat som registrerar torkluftens utgångstemperatur.

Cylindrarna är på insidan försedda med vingar, s.k. medbringare, som för upp material som sjunkit till botten och kastar ut detta på nytt i den heta luftströmmen. Därigenom förflyttas också mycket tungt material framåt från "fack till fack". Lätt material sugas av luftströmmen genom torktrumman på omkring en halv minut medan de tyngsta stänglarna kan behöva både två och tre minuter för sin passage. På detta sätt får materialet en mycket jämn torrhet på ca 10 proc. då det kommer ut ur torken och detta oberoende av om det är grovt eller tunt.

Transport- och torkluften upphettas som tidigare sagts i en särskild oljeugn. Den sugs in mellan ugnens mantlar och förvärms där innan den i själva ugnen upphettas till full temperatur. Hur hög denna skall vara beror på torkgodsets vattenhalt. Högsta ingångstemperatur är 1 200 grader men vanligen hålls den vid ca 1 000 grader. Under torkningen förbrukas det mesta av värmets så att utgångstemperaturen är 110 grader. Denna

utgångsluft påverkar en termostat, som reglerar inmatningen av torkgods. Skulle utgångstemperaturen stiga över 110 grader ökas inmatningen och sjunker den under 100 grader minskas inmatningen.

I cyklonen efter torktrumman skiljs luft och torkat material. Den varma, våta luften får gå direkt ut medan materialet slussas ut. På Rydsgårdsanläggningen fortsätter det antingen direkt till en kraftig hammarkvarn som mal det till mjöl, varefter pelletering sker eller till en briketteringsmaskin. Av årets produktion på ca 3 000 ton är ca 50 ton grönmjöl och resten till ungefär lika delar pellets och briketter.

Skogsskördenetröska *forts. fr. sid. 869*

till 50 cm, och avverkningen har under de svenska proven uppgått till ca 400 träd per dag. Håller man sig enbart till avverkningskapaciteten är detta inte så imponerande för en maskin som kostar ca 125 000 kr då man vet, att en skicklig skogsarbetare klarar ca 250 träd per dag. Han kan däremot inte på samma tid samla ihop träden och placera dem i buntar på lämplig plats.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten och dess tekniske chef, jägmästare Carl Einar MalMBERG, betraktar emellertid den maskin som nu provas som en ren experimentmaskin. I sin nuvarande utformning är den knappast lämplig att sätta in i praktiska drivningar. En av de förare som haft hand om maskinen förklarar i ett uttalande, att han i stort sett är nöjd med den, men att den är svårstyrd och att den ringa frigånghöjden på 36 cm gör att den ibland fastnar på stubbar. Vidare klagar han över att föraren sitter alldeles för oskyddad.

Alla sådana erfarenheter och resultat från försöken insamlas kontinuerligt av Forskningsstiftelsen, och dessa kommer med all sannolikhet att ligga till grund för diskussioner med svenska och utländska konstruktörer med avsikt att få fram en maskin som bättre passar de svenska förhållandena.

Många torkbränder i Finland

I Finland har försäkringsbolagen konstaterat att över 100 bränder i torkanläggningar inträffat där till i början av oktober. Drygt 200 000 kg spannmål beräknas därigenom ha gått till spillo. Samtidigt har egendomsskadorna ökat genom att torkarna av transportskäl ofta uppförs i anslutning till spannmålssilor och andra förvaringsplatser. I Finland finns f.n. cirka 10 000 spannmålstorkar med fläkt och omkring 20 000 s.k. skåptorkar, som fungerar med naturligt drag.

Traktorunderhåll i skogen

Bränsledistribution till och underhåll av skogstraktorer kan ofta vara ett problem. Hos AB Iggesunds Bruk har man sedan fyra år använt sig av ett system, som kraftigt minskat väntetiderna. Varje skogstraktor är utrustad med ett s.k. farmaggregat rymmande 1 000 liter och en rejäl verktygslåda med nödvändiga verktyg, smörjsprutor etc. På farmaggregatet och verktygslådan finns en särskild bygel, som gör att de lätt kan lyftas med traktorns griplastare och placeras på lastbäraren, då traktorn skall flyttas från avverkningstrakt till avverkningstrakt.

Aggregaten fylls på ungefär 5 gånger per år enligt en särskild distributionsplan. Samtidigt som tankbilarna fyller aggregaten överlämnas också hydraul- och smörjoljor etc.

BM nära fördubblar produktionen

Bolinder-Munktell planerar en nära nog fördubbling av sin produktion av traktorer och på traktorer baserade specialmaskiner, framgick det vid en nyligen hållen pressvisning av en ny lastmaskinserie. Bakom detta beslut, som bl.a. kräver en helt ny traktorfabrik, ligger nödvändigheten för företaget att komma upp i tillräckligt stora serier för att kunna hävda sig i konkurrensen med de stora internationella traktortillverkarna.

BM-Volvo tillverkar för närvarande ca 12 000 traktorenheter per år och avsikten är att inom några år komma upp i en tillverkning av 20 000 enheter. Av den nuvarande produktionen säljs ca 5 000 enheter per år på den svenska marknaden i sådan utformning att de registreras som traktorer och ungefär lika många exporteras årligen. De kvarvarande 2 000 måste uppenbarligen säljas som motorredskap och liknande så att de inte kommer med i den egentliga traktorstatistiken, och det ger en antydning om vad den s.k. industrilinjens betydelse för ett traktortillverkande företag, ty utöver dessa ca 2 000 enheter måste också en hel del av traktorenheterna säljas till "industrisidan".

Man kalkylerar också med att industrisidan så gott som helt kommer att ta hand om den ökade produktionen. Därvid bör man emellertid ha i minnet, att när traktorfabrikanterna talar om industrin, så menar man därmed inte enbart industri i egentlig mening utan också skogen, anläggnings- och byggnadsindustri, entreprenadverksamhet, kommuner etc. Enligt företagets kalkyler skall om några år 50 proc. av tillverkningen vara avsedd för industrilinjens, och samtliga

nyheter som presenterades på visningen var att hänföra till denna.

Inledningen till BM:s industrilinjens förutom väghyvlarna främst BM-Volvostarna LM 218 och LM 225, som kom till 1953 och sedan dess sålts i över 8 000 exemplar dels i Sverige och dels på export. Dessa bägge lastare skall nu kompletteras med en helt ny lastarserie med fyra olika modeller.

1. Den största i BM:s nya lastarserie är LM 840. Den är fyrhjulsdriven, har 100 hk motor, hydraulväxel och hydraulmanövrerad mekanisk växellåda, väger 8,2 ton och lyfter 3 000 kg.

2. 350 Boxer med norsk utrustning från Moelvans Bruk bestående av frontlastare, vägskrapa och grussträngsspridare.

3. Framvagnen med framhjulsdrivningen på LM 640 med 67 hk motor, vikt 6,2 ton och en lyftkraft på 2 000 kg.

4. Den nya grävmaskinen G 612 byggd på Boxerchassi med Vaggerydsgrävare.

5. Den nya väghyveln VHK 310 har en 125 hk motor, hydraulväxel och hydraulmanövrerad växellåda.

6. BM:s största dumperekippage består av industritraktorn BM 473 på 79 hk och dumpervagnen DD-1524 med drivaxel och navreduktion.

7. Närbild av stolpanfästningsanordningen på stolpresningsaggregatet (se nästa sida).

8. BM Timmer-Kalle i sitt nuvarande utförande.

BM:s enmansbetjänade stolpresningsaggregat bär monterat på en LM 218.

Den minsta modellen, LM 422, är en ganska konventionell "baklastare", uppenbarligen baserad på 400 Buster. Den är alltså försedd med tvåhjulsdraft och har mekanisk växellåda som ger 6 hastigheter såväl bakåt som framåt. Motorn är en trecylindrig diesel, som i detta sammanhang anges ge 47 hk vid 2 250 varv/min. Vändradien är så liten som 4 m. Lastaren blir på så sätt lättmanövrerad i trånga utrymmen. Redskapsfästet är samma som på LM 218, varför de flesta enheterna i det existerande redskapssortimentet kan användas till också den nya lastaren. Vikten är 4,2 ton, lyfthöjden med plan skopa 3 250 mm och lyftkraften till full höjd 1 200 kg. LM 422 är närmast avsedd att fylla behovet av en liten prisbillig lastare för mindre företag, lantbrukare etc.

Nästa modell, LM 620, har avlägsnat sig längre från grundtraktorn men är

fortfarande tvåhjulsdreven. Den väger 5,7 ton och är försedd med en trecylindrig diesel som utvecklar 67 hk vid 2 200 varv/min. Den är försedd med en kombination av hydraulväxel och hydraulmanövrerad mekanisk växellåda, som ger fem hastighetsområden fram och back. Föraren behöver aldrig tänka på någon kopplingspedal utan kan med fingret välja rätt växel på väljaren som är monterad på rattstången. Hydraulväxeln anpassar automatiskt vridmomentet till dragkraftsbehovet, varför vridmomentet alltid kan fullt utnyttjas. Genom dessa anordningar blir denna modell snabbare än den lilla maskinen. Vändradien är 5 m, lyfthöjden med plan skopa 3 500 mm och lyftkraften till toppläge 2 000 kg.

LM 640 har samma motor och växellådor som LM 620 men den är försedd med fyrehjulsdraft för att bättre klara hårt arbete på mark med dålig bärlighet. Den har också en kraftigare hjulutrustning anpassad efter viktfordelningen. Genom detta och fyrehjulsdraften har vändradien ökat till 5,5 m och vikten till 6,2 ton. Övriga data är lika för de bägge modellerna.

Den största modellen väger 8 ton och är försedd med en sexcylindrig diesel på 100 hk vid 2 400 varv/min. Även den är fyrehjulsdreven, har en vändradie på 5,5 m och samma transmission som den tidigare modellen. Dess största lyfthöjd med plan skopa är 3 600 mm och lyftkraften till toppläge är 3 000 kg.

Som Traktor Journalen tidigare påpekat håller lastmaskinerna på att liksom traktorerna utveckla sig till allroundmaskiner, och till dem har konstruerats ett stort antal tillsatsredskap. Ett nytt sådant visades för LM 218, och det kan lämpli-

gen döpas till stolpresningsaggregat. Det består av ett hydrauliskt grävaggregat, som gör att man kan gräva lodräta hål med minsta erforderliga area, en stolphållare med vars hjälp man kan lyfta upp stolpen och placera den i det upptagna hålet, och en kompressor för stenborrning och jordpackning. Hela aggregatet sköts av en man.

Lastmaskiner och andra specialmaskiner slår emellertid inte ut standard- och specialtraktorererna med olika utrustning. Nu visades t.ex. BM-Volvo 400 Buster som kommunaltraktor utrustad med Holms sopmaskin och diagonalplog samt Tranås frontlastare, och som mindre entreprenadmaskin med Iggegrävaren och Tranås frontlastare. 350 Boxer visades upp med ett norskt kommunalprogram från Moelvans Bruk, bestående av frontlastare, vägskrapa och grussträngspridare. Till samma grupp får väl räknas de två dumperekipagen. Det mindre består av 350 Boxer och dumpern DD-10 som är försedd med lätt inkopplingsbar drivning över en specialkonstruerad växellåda från traktorns drivhjulsberoende kraftuttag. Dumperkorgen tar 6 m³ och lastförmågan är 10 ton. Det större ekipaget har som dragare BM:s industri-traktor 473, vars dieselmotor utvecklats 79 hk vid 1 800 varv/min och ett vridmoment på 32,2 kpm vid 1 100 varv/min. Dumpern DD-1524 är försedd med drivaxel med navreduktion och lastar 8 m³ eller 15 ton.

Halvvägs mot specialmaskinen är emellertid grävmaskinen G 612 som är tänkt som en enhetsmaskin för grävning, lastning och schaktning. Den är byggd på ett Boxerchassi med specialutformad hytt, manöverplats och vissa andra detaljer

samt ett Vaggeryds grävaggregat. Rensa specialmaskiner är naturligtvis väghyvlarna av vilka visades två modeller, den större försedd med hydraulväxel och hydraulmanövrerad mekanisk växellåda.

På samma sätt var BM:s skogslinje uppbyggd med tillsatsutrustningar för de olika standardtraktorererna och specialmaskiner som Nalle, Timmer-Kalle och Lisa, som nu börjar finnas i ett betydande antal variationer mer eller mindre specialtillverkade för olika ändamål.

Nytt torksystem... forts. fr. sid. 873
i gång, beroende på att agnar och kärnor har helt olika svävshastighet.

Under perioder då torken inte används för sitt egentliga ändamål kan den utnyttjas som foderblandare för grövre foder. Den kan då liksom vid torkning matas från olika fickor eller genom direkt insäckning i torkens nederparti, varefter materialet får vandra runt på samma sätt som vid torkningen.

Till torken hör en av företagets egna varmlufts pannor, men den kan också erhållas med varmvattenbatteri för anslutning till varmvattenspanna.

Tillsatsdetaljer är våtfickor, torr-fickor för 11, 14, 28 och 34 ton samt spannmålsgrup på 2 eller 5 ton.

Det nya systemet har i år installerats på ett flertal platser, och på Gammals-torps Säteri vid Skövde har man gått en ovanlig väg. Som framgår av våra bilder har två av den större torkmodellen med tillhörande dubbla våtfickor och var sitt batteri torr-fickor ställts upp på en betongplatta. Sedan väl hela anläggningen uppförts på plattan byggde man en enkel byggnad runt den färdiga tork- och lag-ringsanläggningen.

Europas modernaste traktorfabrik?

Ford som såväl när det gäller den årliga produktionen av traktorer som antalet genom tiderna tillverkade traktorer ligger bland de allra främsta i världen har i samband med lanserandet av sin nya moderna traktorserie koncentrerat hela sin traktorproduktion till tre högmoderna fabriker i Basildon utanför London, i Antwerpen och i Highland Park vid Detroit i USA. Traktor Journalens medarbetare rapporterar här från ett besök i den helt nya traktorfabriken i Basildon, vilken dragit en kostnad av 290 milj. kr.

När Fords traktortillverkning i slutet av 1964 flyttade från det nu klassiska Dagenham, där man under 31 år tillverkat 1 159 365 Fordsontraktorer på 31 år, till världens troligen modernaste och mest automatiserade traktorfabrik i Basildon ca 3 mil nordost om London, sammanföll detta med lanserandet av en helt ny traktorserie och av ett nytt traktormärke. Tidigare hette ju traktorn Fordson beroende på att när den första av Ford konstruerade traktorn lanserades i USA, fanns det redan ett Ford Tractor Co och en Fordtraktor, som emellertid inte hade något som helst att göra med den "rätte" Ford. Det var några smarta herrar som kände till att Ford skulle lansera en traktor och med hjälp av en fullständigt okänd "Mr Ford" lade beslag på namnet.

Redan 1939 började man emellertid använda namnet Ford också för de traktorer som tillverkades i USA sedan den "falsa" Fordtraktorn snabbt försvunnit från marknaden. Nu rullar det ut 300 "äkta" Fordtraktorer från Basildon varje dag. Därmed heter den Fordtillverkade traktorn Ford över hela världen.

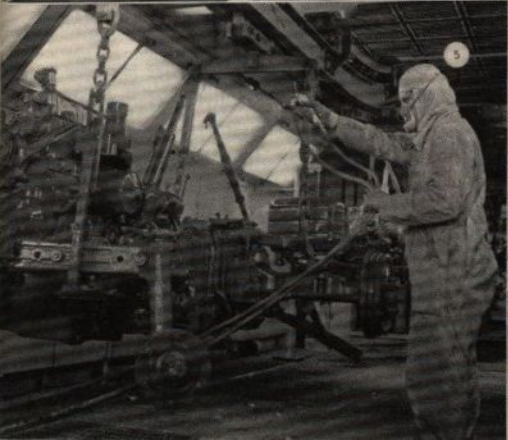
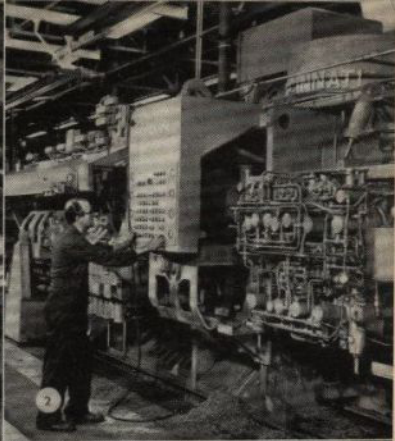
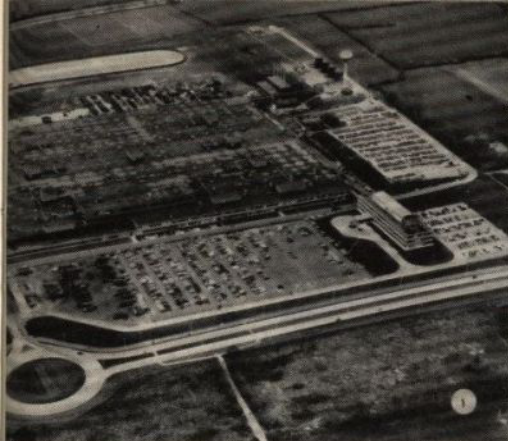
Fabriksområdet omfattar inte mindre

än 40 ha och därav upptar byggnaderna en yta på 12,5 ha. Själva fabriken har en yta på ca 8,5 ha. Därtill kommer en reservdels- och servicebyggnad på ca 1,3 ha, administrationsbyggnad, pannhus etc. Den mest uppmärksammade byggnaden är emellertid det 37,5 m höga vattentornet, som rymmer ca 900 000 liter och på grund av sin form går under namnet löken. Inom området finns även en särskild provbana, där traktorerna (och inte minst deras förare) utsätts för extrema påfrestningar.

I den nya fabriken sammansätts traktorer för hela världen med undantag för

Bildsidan t.b.:

- 1. Fords nya traktorfabrik i Basildon nordost om London.*
- 2. En del av den jättemaskin som i 144 automatiska arbetsoperationer bearbetar motorblocken.*
- 3. Sammansättningsbandet för hydraullyftar har en kapacitet på 600 per tvåskiftsdag.*
- 4. En av de många kontrollstationerna för motorblocken.*
- 5. En detalj från mälningssavdelningen där traktorerna genomgår tre tvättningar före mälningen.*
- 6. Reservdelsbyggnaden har en areal på 1,3 ha.*

Sammanlagt 300 traktorer per dygn är kapaciteten för det nuvarande monteringsbandet i Basildon.

EEC-staterna (som monteras i Antwerpen) och USA (som framställs i Detroit). Vidare tillverkar man i Basildon motorer, framvagnar och hydraullyftar såväl för eget behov som för fabrikena i Antwerpen och Detroit. I gengäld får man alla växellådor och bakaxlar från fabriken i Antwerpen. Fabriken arbetar i två skift och tillverkar ca 300 traktorer per dag samt 600 motorer, framvagnar och hydraullyftar per dag. Arbetsstyrkan uppgår till 3 500 man, därav ca 1 000 tjänstemän.

Den stora tillverknings- och sammanställningsfabriken rymmer inte mindre än 700 högmöda maskiner. En del av dessa är oerhörda jättar, som exempelvis den maskin som tar hand om de i Dagenham tillverkade motorblocken. Denna maskin är flera hundra meter lång och

den planslipar, borrar, fräser etc. motorblocken i 144 automatiska arbetsoperationer och övervakas av 20 man. Denna komplicerade maskin arbetar med en noggrannhet av 0,01 mm.

Detta är emellertid endast ett exempel på hur tillverkningen av dagens robusta traktor är ett utpräglat precisionsarbete. Kamaxeln, som skall monteras in i motorn, kommer till Basildon som en redan kvalitetskontrollerad gjutning från Dagenham. I Basildon bearbetas den emellertid vidare, centreras, svarvas, grovslipas, induktionshärddas etc. och finslipas slutligen till en tolerans på 0,002 mm.

Motorblocken vandrar via åtskilliga tvättningar framåt hängande i traverser och vrids därvid automatiskt så att de kommer i rätt läge för att kompletteringarna skall kunna utföras i den för arbetet mest lämpade positionen. Så småningom kommer motorn fram till en av 29 dynamometrar, där det första effektprovet utförs med motorn fortfarande hängande i sin traverstransportör. Denna anordning, som uppges vara den första av sitt slag i Europa, mäter, sedan motorn haft en kort inkörningsperiod, effekt och bränsleförbrukning samt kontrollerar sätet att arbeta. Innan motorn får fortsätta antingen till exportlagret eller till monteringsbanan för traktorer kontrolleras också lager, cylindrar och kolvar.

Från andra tillverkningslinjer kommer framvagnar och hydraullyftar, som kontrolleras på liknande sätt, fram mot monteringsbanan där de möter växellådor, transmissioner och bakaxlar samt andra delar som kommer utifrån. De sammanfogas nu till ett chassi, som därefter i en våning ovanför får passera genom tre tvättningar. Sedan torkas de, får två mål-

På företagens testbana utsätts traktorerna och deras förare för kraftiga påfrestningar som registreras med hjälp av särskilda instrumentvagnar.

ningar, passerar i 50 minuter genom en ugn och kyls därefter ned under 40 minuter innan de förses med elektrisk utrustning, hjul etc. och för första gången placeras på golvet i nedre avdelningen. Nu tillförs bränsle, olja etc. och hydraullyften provas till sin maximala lyftförmåga innan traktorn rullar vidare till slutkontroller och provkörningar.

Ett avbrott från rutinen blir det emellanåt då det kommer s.k. "skid tractors", som går sista vägen på "skidor". Det är enheter avsedda att byggas in i lastmaskiner, grävmaskiner och andra entreprenadmaskiner.

Som tidigare sagts är fabriken kapacitet vid tvåskiftsdrift 300 traktorer om dagen, och detta försöker man nu utnyttja i största möjliga utsträckning, då Ford ligger efter med leveranserna i samband med övergången till de nya modellerna. Det skulle innebära en produktion av minst 90 000 traktorer per år, vilket ännu förefaller något i överkant men samtidigt i underkant för den utveckling av tillverkningen som Ford räknar med. Omedelbart efter kriget tillverkade Ford vid Dagenham ca 25 000 traktorer, och av dessa exporterades 30 proc. till 55 länder. 1963 — det sista fulla år som

denna fabrik var i drift — tillverkades 83 182 traktorer, av vilka 75 proc. exporterades till 101 länder. Enligt Fords korttidsprognos kommer världens traktorförsäljning att öka med minst 18 proc. fram till 1970 eller från 10,5 miljoner enheter till nära 12,5 miljoner. Om Ford endast skall hålla sin andel av marknaden — man syftar uppenbart på att öka denna väsentligt — skulle man därför 1970 vara uppe i en försäljning av närmare 86 000 enheter. Fabrikstomten tillåter emellertid ytterligare utbyggnader.

Traveller

England inför metersystemet

Ett principbeslut föreligger nu i England om övergång till metersystemet. Övergången skall ske under en 10-årsperiod, men något beslut har ännu inte fattats när denna övergångsperiod skall börja, så det kan dröja länge än innan tumsystemet försvinner. Redan nu används emellertid Celsiusgrader i stället för eller vid sidan av Fahrenheitgrader av den brittiska väderlekstjänsten. Vidare har förberedelser igångsatts för ett nytt myntsystem baserat på decimalsystemet.

Några förberedelser för avskaffande av tumsystemet i USA har emellertid inte aviserats, varför vi länge än måste räkna med dubbla måttssystem, med allt det trassel detta innebär.

Finsk världsmästare i plöjning

VM i plöjning, som ännu för några år sedan närmast var en uppgörelse mellan den anglo-saxiska världens plöjare, har

ändrat karaktär under de senaste åren. Ända fram till 1962, då Norge segrade genom Hans O. Sylling, var samtliga mästare med ett undantag engelsktalande — undantaget var 1957 då holländaren Willem de Lint segrade med en britt på andra plats. På andra plats hade verkligen två norrmän trängt sig in, nämligen Odd Braut 1953 och Arne Braut 1956 och 1960. De allra sista åren har det emellertid allt mer gått mot en nordeuropeisk dominans med norsk seger 1962 och svensk seger 1963 genom Yngve Månsson. 1964 blev det visserligen åter irländsk seger men såväl då som 1962, 1963 och 1964 låg Finland på andra plats.

Det var därför bara följdriktigt att Finland skulle segra genom Eero Rautiainen, som var tvåa 1963, då VM nu gick i Ringerike i Norge. Den förste engelsktalande kom i år på 5:e plats efter inte bara Finland utan också efter Västtyskland, Sverige och Norge. Överhuvudtaget var tävlingen i år mer omfattande än någonsin tidigare med 42 deltagare från 22 länder i samtliga världsdelar med undantag av Asien och från bägge sidor av järnridån i Europa.

Med denna utveckling var det naturligt att inte de stora traktormärkena dominerade på samma sätt som tidigare. Massey-Ferguson, som hade 9 traktorer med, gick visserligen in på 1:a, 4:e och 9:e plats, David Brown på 5:e, Ford på 7:e och 8:e och IH på 10:e plats. Men bland de 10 bästa kom också i internationella sammanhang så udda märken som Eicher, Bolinder-Munktell och

Resultat från VM-plöjningen i Ringerike, Norge

Tävlande	Stubb	Vall	S:a	Plog	Traktor
1. E. Rautiainen, Finland	152,0	152,8	304,8	Fiskars	M-F
2. F. Krieglmeyer, Västtyskland ..	142,4	153,4	295,8	Gassner	Eicher
3. G. Glimhede, Sverige	149,5	146,2	295,7	Överum	B-M
4. P. Dobloug, Norge	143,9	148,1	292,0	Kverneland	M-F
5. John L. Nixon, England	145,6	145,0	290,6	David Brown	David Brown
6. J. Gadermayr, Österrike	139,4	150,9	290,3	Kverneland	Steyr
7. Egil Braut, Norge	134,3	151,4	285,7	Kverneland	Ford
8. W. J. Banford, N. Irland	143,0	142,6	285,6	Ransomes	Ford
9. N. O. Söderlund, Sverige ...	129,7	151,0	280,7	Kverneland	M-F
10. J. H. Burges, Nederländerna .	133,7	144,8	278,5	Kverneland	IH

Steyr och längre ned vimlar det av udda märken. Bland plogarna låg tre udda märken främst: Fiskars, Gassner och Överum. Först på 4:e plats kommer Kverneland, som antalsmässigt dominerade helt med 27 deltagare från både öst och väst samt samtliga deltagande världsdelar.

Sammanlagt deltog bland traktorerna 9 Massey-Ferguson, 7 Ford, 6 International Harvester, 4 Zetor, 4 David Brown, 2 Dutra, 2 Fiat, 2 Deutz, 1 Eicher, 1 Bolinder-Munktell, 1 Steyr, 1 IMT och 1 Zadrugar. Bland plogarna dominerade som sagt Kverneland med 27 följt av 5

Ransomes. I övrigt var det bara udda märken med 1 deltagare, däribland 1 Överum. Rautiainen segrade överlägset med 9 poäng före närmaste man. Han blev 1:a inte bara sammanlagt utan också i stubbplöjning och 2:a i vallplöjning, där 2:an i sammanlagt, F. Krieglmeyer, Västtyskland, segrade. Denne hamnade emellertid så långt ned som på 8:e plats i stubbplöjning.

Glimhede, som blev bäste svensk med sin 3:e placering, blev 2:a på stubb och 7:a på vall medan Söderlund, som sammanlagt blev 9:a, blev 4:a på vall och 22:a på stubb.

Finlands första världsmästare i plöjning, Eero Rautiainen, under vallplöjning.

På föregående sida: Rhodesia hade denna gång två eleganta representanter, som bägge använde den norska Kvernelands-plogen.

BMC Nuffield 1965

– beprövad, berömd, förnuftigt förnyad

Traktorköparnas förtroende för BMC Nuffield ökar för varje år. Den beprövade kvaliteten och de låga kostnaderna gör BMC-traktorn sällsynt väl anpassad till dagens krävande marknad. Det är därför den stora 10/42 och den större 10/60 i växande antal tas i bruk inom jordbruket, skogsbruket och industrin.

Nytt på modell —65

BMC:s växellåda med 10 växlar framåt och 2 back för smidig anpassning till alla arbeten... Skivbromsar som ger fyrdubblad bromseffekt... 2-krets dubbelpump på den hydrauliska lyften... 300 W generator... 4,6 hk startmotor på båda modellerna... Översködlig instrumentpanel.

Beprövad kvalitet

BMC-dieseln på 45 resp. 60 hk är driftssäker och ekonomisk i särklass. Kraftig ram, stor frigångshöjd och god viktfordelning ger suverän dragförmåga och arbetseffektivitet. Detta har skapat förtroende för BMC Nuffield.

BMC

NUFFIELD

BMC Sweden AB, Södertälje • Malmö

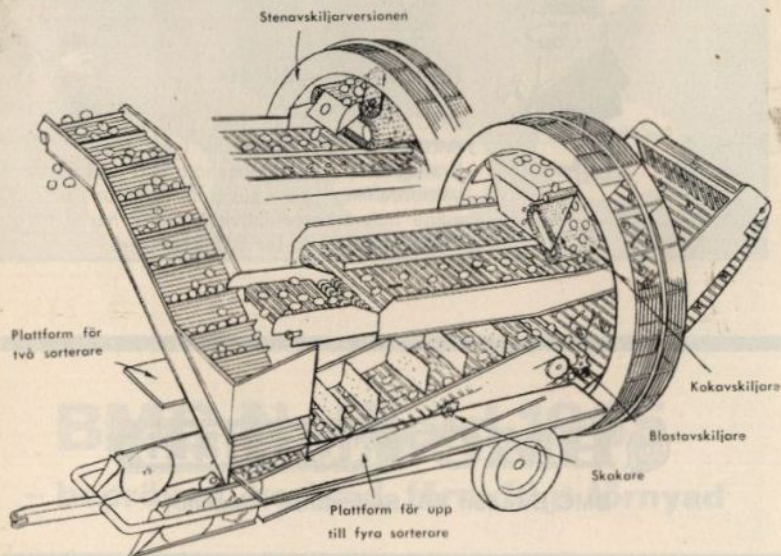
Potatisupptagarens arbetssätt

På den brittiska marknaden finns ett mycket stort antal moderna potatisupptagare från de flesta europeiska tillverkarländer. Varje år ordnas minst en stor demonstrationsdag, då de olika upptagarna får arbeta under likartade förhållanden. I anslutning till årets demonstration publicerade Englands största lantbrukstidskrift Farmer and Stockbreeder en serie schematiska teckningar över de intressantare upptagarna, vilken vi här tacksamt åter-

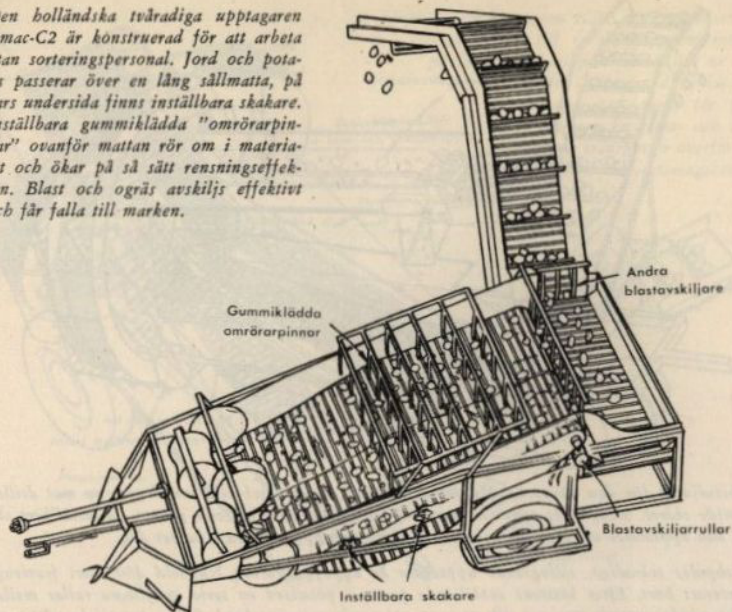
ger med tidningens benägna tillstånd.

Detta kom i verkligheten att bli det mest upplysande från årets demonstrationsdag, då denna på grund av vidriga väderleksförhållanden endast delvis kunde genomföras. De upptagare som fick tillfälle att arbeta klarade visserligen upptagningen men på grund av föregående dagars regnmassor blev framförallt vändtegarerna så sönderkörda att ingen kunde ta sig fram.

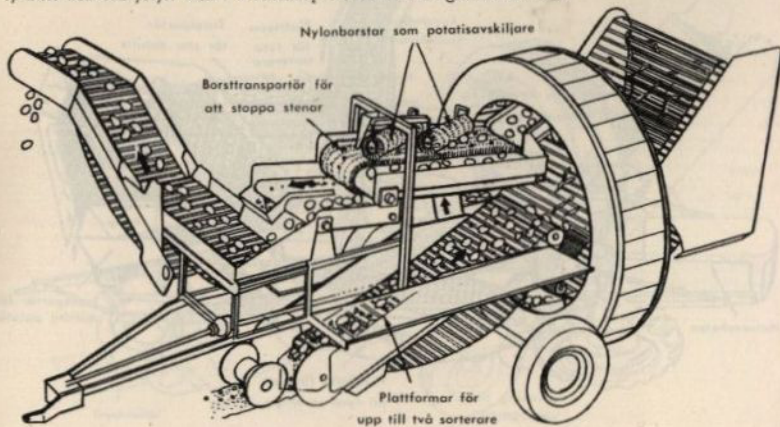
Den västtyska Grimme Major har två olika avskiljningsanordningar att välja på. Universalmodellen har en snedställd transportör med gummifingrar för att avskilja kokor från potatisen medan stenversionen är försedd med en avskiljare i form av en nylonborste som föser av potatisen medan stenen passerar och faller till marken.

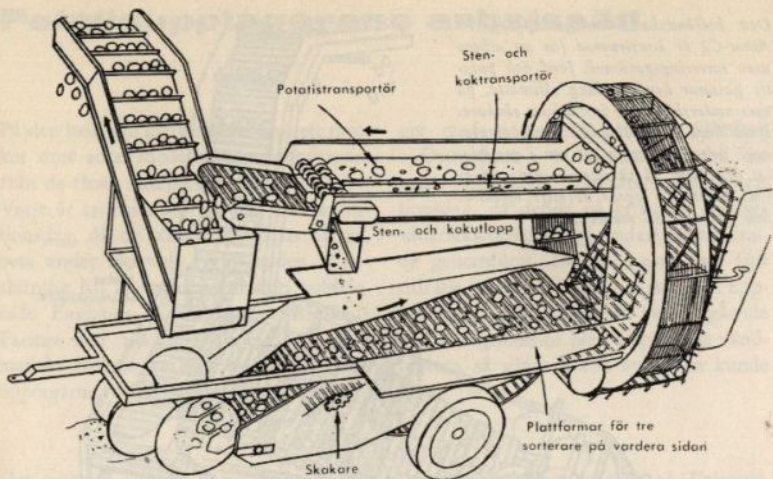

Den holländska tvåradiga upptagaren Amac-C2 är konstruerad för att arbeta utan sorteringspersonal. Jord och potatis passerar över en lång sällmatta, på vars undersida finns inställbara skakare. Inställbara gummiklädda "omrörarpinnar" ovanför mattan rör om i materialet och ökar på så sätt rensningseffekten. Blast och ogräs avskiljs effektivt och får falla till marken.

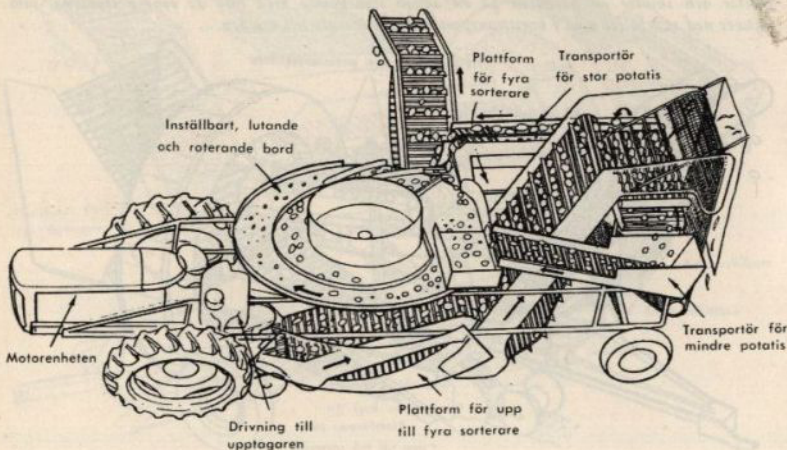
Det karakteristiska för den brittiska Johnson Super Minor är dess stenavskiljare. Potatis och sten kommer tillsammans fram till en borsttransportör mot vilken ett par roterande nylonborstar arbetar och skjuter av potatisen på en annan transportör men inte de tyngre stenarna, som sjunker ned och följer med i borsttransportören och återgår till marken.

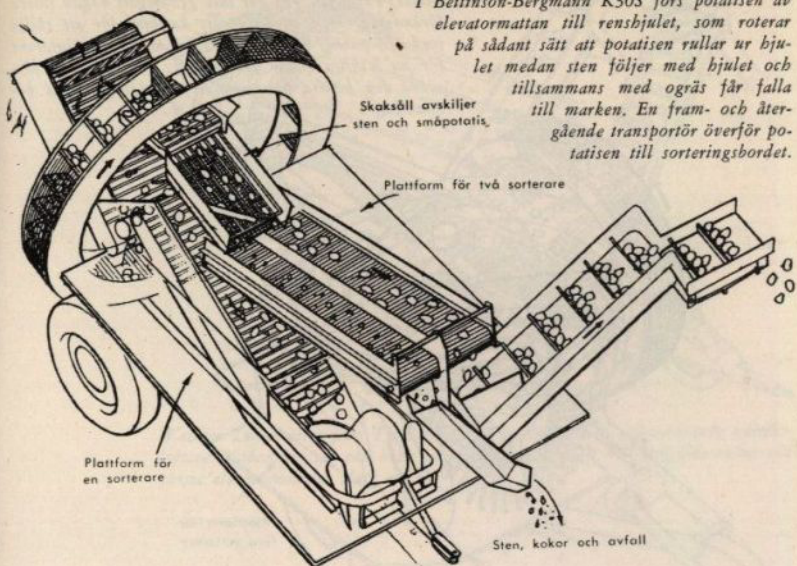

Arbetsdjupet för den västtyska Wühlmaus bestäms av en tryckerulle som ligger an mot drillen framför skäret. Småpotatis som når fram till sorteringsbordet passerar genom ett inställbart såll och kan uppsamlas om man så önskar. Avverkningen uppges till ca 1 ha per dag.

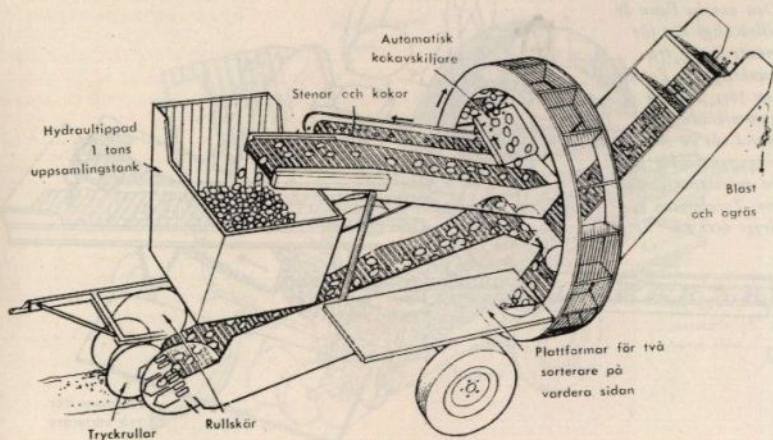
Catchpoles tvåradiga, självgående upptagare är uppbyggd kring Nuffield 460, vars framvagn monterats bort. Efter blastens avskiljande passerar potatisen en serie inställbara rullar mellan vilka mindre potatis passerar till ett runt, roterande sorteringsbord. Större potatis fortsätter till en längsgående sorteringstransportör och därefter till avlastningselevatoren, där den möter den mindre potatisen.

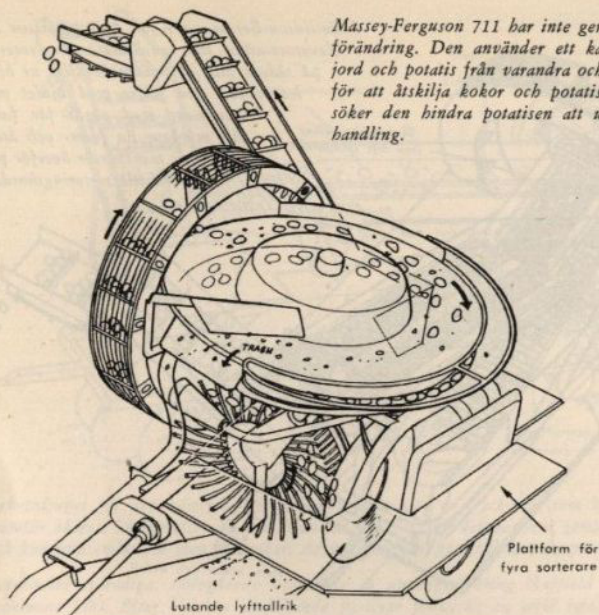

I Bettinson-Bergmann K30S förs potatisen av elevatormattan till renshjulet, som roterar på sådant sätt att potatisen rullar ur hjulet medan sten följer med hjulet och tillsammans med ogräs får falla till marken. En fram- och återgående transportör överför potatisen till sorteringsbordet.

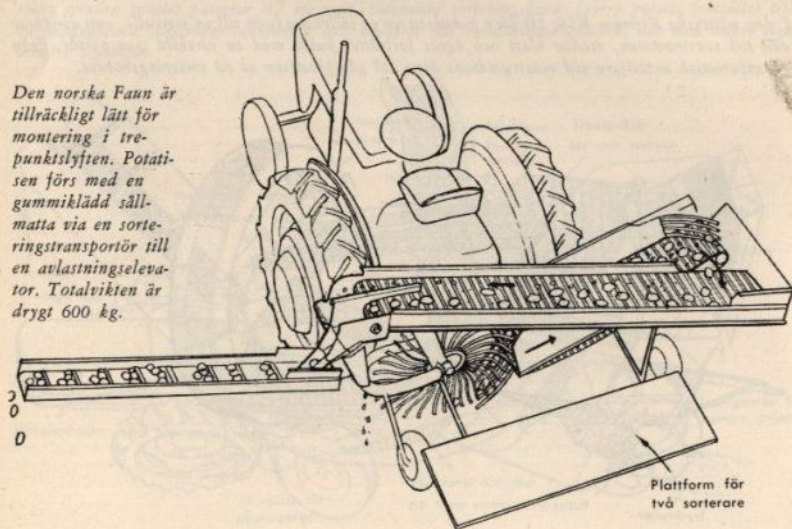
I den västtyska Kromag KSR 2B förs potatisen av en sällmatta fram till en styrrulle, som dirigerar den till renstrumman, medan blast och ogräs fortsätter bakåt med en särskild transportör. Från en automatisk avskiljare vid renstrummans övre del går potatisen ut på sorteringsbordet.

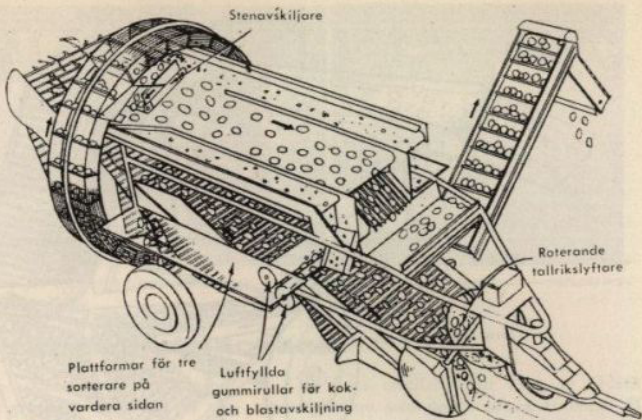

Massey-Ferguson 711 bar inte genomgått någon större förändring. Den använder ett kasthjul för att skilja jord och potatis från varandra och mänskliga sorterare för att åtskilja kokor och potatis. Genomgående försöker den hindra potatisen att utsättas för hård behandling.

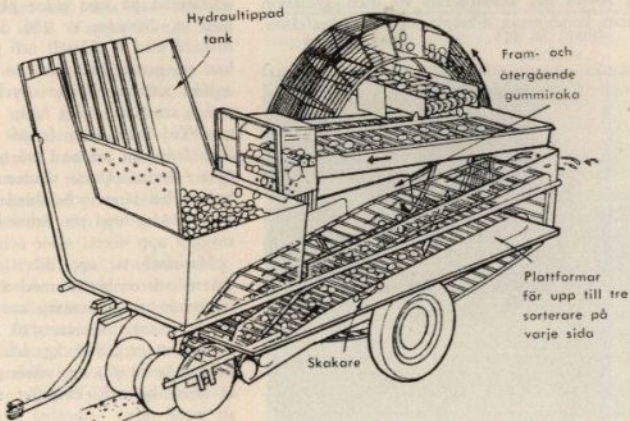
Den norska Faun är tillräckligt lätt för montering i trepunktslyften. Potatisen förs med en gummiklädd sällmatta via en sorteringstransportör till en avlastningselevatör. Totalvikten är drygt 600 kg.

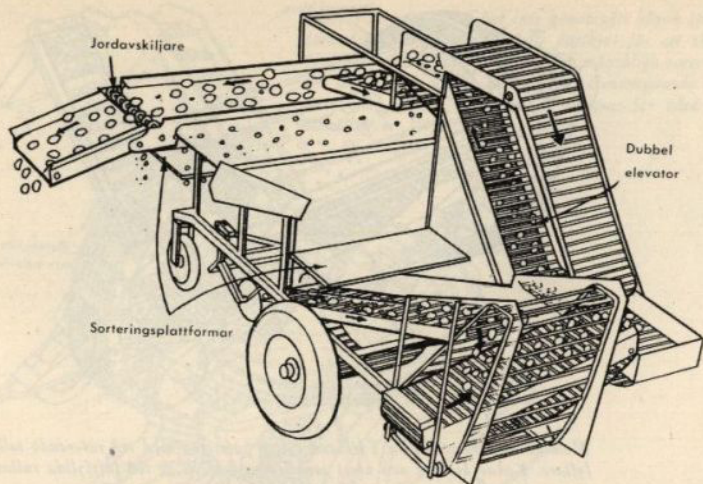

Weimar Twinmaster från Tyskland lyfter potatisen med två roterande tallrikslyftare. Kokor krossas och blast avskiljs med hjälp av två luftfyllda rullar vid första elevatormattans slut.

Den västtyska Bison är försedd med en gummiraka, som för potatisen från elevatormattan till renstrumman. Den är försedd med drivna tallrikslyftare.

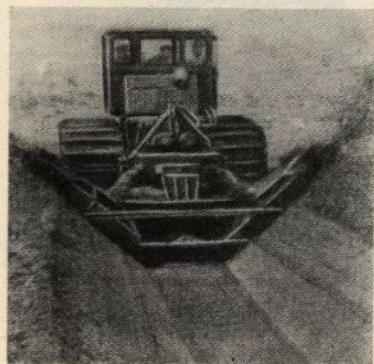

I Whitesed Duplex förs potatisen med en dubbel elevator, som fasthåller knölnarna i läge, upp till sorteringsbordet. Stenarna avskiljs genom en motroterande lutande transportör innan de når fram till sorteringsbordet. Jordkolor, som eventuellt blivit kvar, söndersmulas av en uppsättning hjul omedelbart före avlastningselevatoren.

Rysk dikningsmaskin med plog och fräs

I Sovjet har konstruerats en dikningsmaskin som kombinerar dikesplogen och dikesfräsen.

Dikesmaskinen, som dras och drivs av en kraftig bandtraktor, består av ett dubbelsidigt schaktblad på vars sidor placerats två fräsar med en diameter av 250 cm. Varje fräs är försedd med 8 skärstål och 8 s.k. spadar och har en periferihastighet av 9,35–15 m/sek.

Vid arbetets början trycks dikesmaskinen ned i arbetsläge med hjälp av hydraulcylindrar. Vid körningen framåt delar schaktbladens framkant jorden i två halvor som vältras över fräsarna. Dessa söndersmular jorden och kastar den längs schaktbladens sidor ut över en 8–10 m bred yta. Schaktbladens bakre del snyggar upp diket sidor och botten.

Maskinen tar upp diken med ett djup av 1,2 m och en bottenbredd av 0,25 m. Dikeslänterna har en lutning av 1:1. Avverkningens redovisas till max. 470 m³/tim. Grävmaskinen väger 2 800 kg och totalvikten med traktor är 18 870 kg, vilket ger ett marktryck av 0,29 kg/cm². Ekipaget uppges vara lätt att manövrera.

Till bensenbränder får endast pulverdimsläckare och kolsyresnösläckare begagnas — vattensprutning endast förvärrar saken.

Använd rätt brandsläckare!

Slår det eld någonstans vill de flesta människor automatiskt gripa till vatten för att släcka. I allmänhet är detta också alldeles riktigt. En hink vatten över en eldsvådeunge i en gardin, ett trälager som börjat glöda eller liknande kan vara tillräckligt för att det hela stannar vid ett tillbud.

Det finns emellertid situationer då denna naturliga metod är direkt felaktig, påpekas det i en artikel från Statens lantbruksbyggnadsförsök. Börjar det brinna i en elcentral eller en elektrisk maskin och man hinkar eller sprutar vatten för att släcka, finns det alla utsikter att det blir elektriskt överslag, som dels kan medföra livshotande skador för den som bekämpar elden och dels kan antända brännbart material intill. Vattnet är nämligen elektriskt ledande.

Lika farligt är det t.ex. att börja spruta vatten på en bensen- eller oljebrand. Det troliga resultatet är att man sprider elden genom att bl.a. stänka i väg den brinnande vätskan, och skulle det uppstå brand i karbid förstår säkert envar, att vatten inte endast är odugligt som släckningsmedel utan också verkar på samma sätt som om man sprutade fotogen på brinnande trä.

I alla dessa fall skall man använda släckningsmedel som kväver branden, och de vanligaste är kolsyresnösläckare och pulverdimsläckare. Bägge fungerar så att en tung, obrännbar gas bildas och lägger sig över brandhärden. Branden kvävs genom att den avstångs från syre. Dessa släckningsmedel är inte heller elektriskt ledande.

Det finns emellertid en form av sådana brandsläckare som under senare år börjat få en stor spridning, de s.k. halon-släckarna. De säljs i små och billiga förpackningar som bil- och motorbåtssläckare och som sådana har de gjort stor nytta. De innehåller emellertid i allmänhet klor- eller bromföreningar och dessa bildar vid höga temperaturer giftiga gaser. Sådana halon-släckare får därför endast användas utomhus!

Indelning av bränder med tillhörande lämplig brandsläckare

Brandmaterial	Typ av brandsläckare
Kolhaltigt material: Trä, papper, lump, textilier etc.	Vattensläckare
Lättantändliga vätskor: Bensin, sprit, fotogen, olja etc.	Pulverdimsläckare Kolsyresnösläckare
Elektriska maskiner:	Pulverdimsläckare Kolsyresläckare
Motorfordon: Bilar, traktorer etc.	Pulverdimsläckare Kolsyresnösläckare Klorvätskesläckare ¹⁾

¹⁾ Klorvätskesläckare får endast begagnas till motorfordon med motorn utanför passagerarutrymmet.

Ny princip i finsk tork

Fiskars bruk har i Finland lanserat en ny kontinuerlig tork, som delvis är baserad på för spannmålstorkning nya principer. I stället för den extremt torra luft på ned mot 5 proc. relativ fuktighet, som förekommer i konventionella spannmålstorkar och som enligt företaget kan orsaka spruckna kärnor med nedsatt grobarhet och bakningsduglighet, använder man samma princip som i brädgårdstorkarna med en relativt fuktig torkluft, ca 25 proc. relativ fuktighet. Därigenom kan man hålla högre temperatur på torkluften än vad som är möjligt i en konventionell tork.

Torken kan också beskrivas som en svävtork, då spannmålen under sin passage genom torken flyter på uppåtströmmande luft och alltså från alla sidor omges med torkluft. Den är byggd av en aluminium-legering, cirkelrund med övre delen utformad som en stympad kon och tar förhållandevis liten plats, varför den är lätt att installera i befintliga utrymmen. Höjden är 177 cm och diametern 240 cm. Luftintaget ligger i den dubbelmantlade skorstenen på torkens ena sida, där också olje-

brännaren finns. Spannmålen tas in genom ett rör mitt emot och cirkulerar luftburen inne i torken innan den rinner ut genom ett annat rör. Huvudfläkten är monterad i torkens mitt och ger 16 000 m³ luft i timmen medan värmeaggregatet ger 120 000 kcal/tim. Torkluften cirkulerar och endast 3 000 m³ timmen blåses ut tillsammans med skräp av en särskild fläkt.

Värmen är termostatreglerad och den spannmålmängd som passerar genom torken kan varieras mellan 350 och 2 500 kg i timmen. Placeras torken under en matningsficka och uppsamlingen av den torkade säden sker i en annan ficka kan torken sköta sig själv utan passning.

75 proc. av betarealen maskinskördas

75 proc. av årets betareal beräknas skördas med maskin. Sammanlagt finns det nu över 1 600 betskördemaskiner i landet och enbart i år har sålts ca 300 av Överum—Hilleshög nya helautomatiska betskördemaskin.

Schaktmaskiner hyvlar 67 m³/min

Vid schaktning för den blivande San Luis-kanalen i Californien använder man sig av schaktmaskinståg, tre sammankopplade Caterpillars 657 Scrapers, som på 90 sekunder hyvlar bort 100 m³ för omedelbar borttransport. Dessa maskinståg rullar på sammanlagt 12 slanglösa Goodyeardäck med en diameter av 2,4 m, en vikt av drygt ett ton och ett handelsvärde på 44 000 kr per styck. Ett helt däckbyte kostar med andra ord över en halv miljon kronor.

Danskt lantbruk medskapare av utställningscentrum

Danmark och Köpenhamn har fått en högmodern stor utställningsanläggning i det nya Bella-Centret, som består av två stora utställningshallar på vardera 9 000 m² och en sammanbindningsbyggnad med Nordens största vinterträdgård, restaurang etc. på 3 600 m². Bakom den nya anläggningen står ett aktiebolag representerande skilda intressen. Av aktiekapitalet på 11 milj. danska kronor kontrollerar det danska lantbruket 2 milj. kr.

Litteratur

Skogstekniska data 1964 är en sammanställning över väsentliga data över skogsträden, skogsbestånden, skogsmarken och klimatet för att underlätta en snabb teknisk utveckling och en rationell planläggning av skogsdriften. Den har utförts av doc. Bengt Ager för Forskningsstiftelsen SDA (numera Forskningsstiftelsen Skogsarbeten) och Skogshögskolan med bidrag från Stiftelsen Norrlandsfonden och är främst avsedd för det praktiska skogsbrukets folk samt firmor och konstruktörer av skogsmaskiner. Den består av tre huvudarbeten: Prestationer och kostnader vid drivningsarbete i skogsbruket, av Åke Järholm och Kjell Kilander (Forskningsstiftelsen Skogsarbeten meddelande nr 1 1964); Beskrivning av vissa skogstekniskt betydelsefulla bestånds- och trädegenskaper samt terrängförhållanden, av Bengt H:son Ager, Nils-Erik Nilsson och Gustaf von Segebaden (Studia Forestalia Suecia nr 20) och Studier över klimatet i Norrland, Dalarna och Värmland, av Bengt H:son Ager (Studia Forestalia Suecia nr 19). Den kan rekvideras från Svenska Skogsvårdsföreningen, Stockholm.

H. C.

Ställinor. Typer — Egenskaper — Vård är en handbok om ställinorna, utarbetad av Lennart von Bergen och utgiven av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten, Stockholm Va. Pris för icke medlemmar 11 kr.

SAE Normer

för traktorer, lastmaskiner, schaktmaskiner, dumptrar m.fl., är en översättning av SAE (Society of Automotive Engineers) normer med begreppsförklaringar, benämningar, beräkningar av last- och skopvolym för de

maskiner som ingår i titeln. Den har utarbetats av en arbetsgrupp med representanter från armén och svenska återförsäljare av amerikanska maskiner, som när det gäller benämningarna samarbetat med Tekniska nomenklaturcentralen (TNC). Om denna skrift kan man verkligen säga att den fyller ett länge känt behov och det är bara att den skall medföra en hyfsning av nuvarande kaos beträffande termer etc. Skriften kostar 10 kr och försäljs genom Byggnadsindustrins Förlags AB, Stockholm 27.

20 regler för traktorförare

Ur den nya helt omarbetade upplagan av agr. Nils Buremalms Lilla maskinkursen (LTK genom LTs förlag, 20 kr) hämtar vi nedanstående minneslista för traktorföraren:

1. Se till att växelspaken står i friläge, innan Du trycker på startknappen!
2. Släpp alltid upp kopplingen långsamt! Om Du försöker rycka loss traktorn genom att snabbt släppa kopplingen, kan traktorn slå runt genom överstegring.
3. Använd aldrig kopplingspedalen som fotstöd under körning! Reglerna inte traktorns fart med kopplingen utan med gasreglaget! Du får annars onödigt slitage av kopplingslamellen.
4. Trampa aldrig ur kopplingen vid körning i utförsbackar, utan låt motorn bromsa traktorn!
5. Kontrollera att styrbromsarna alltid är sammankopplade vid landsvägskörning!
6. Fäst aldrig en bogserkätting i sitsfästet, tryckstångsfästet eller runt bakaxeln!
7. Var beredd på att traktorn alltid kan slå runt vid lossdragnin av fordon, stenar, stubbar och dylikt. Släpp kopplingen försiktigt och var redo att snabbt trampa ur den!
8. Kör inte för nära in på dikeskanterna! De är många gånger lösa och kan ge vika!
9. Minska ner farten, när Du ämnar svänga med hjälp av styrbromsarna! En ökning av hastigheten med det dubbla vid en sväng gör risken för vältning fyra gånger så stor.
10. Stig aldrig av traktorn, medan den är i rörelse! Stå inte heller på draget mellan traktor och redskap!

Fabrikat o. typ	Total längd utan drag o. grussprid. cm	Arbetsbredd cm	Antal skär	Djupreg- lering	Extra utrustning	Vikt kg	Pris kr	Tillverkare/generalagent
Albino F	2 ²⁾	175	1	H	1	106	290	Björkeryds Mek. Verkstad, Nävrögöl
Arbrå Typ 22-27	570	225	4	WS	1, 2	1250	4750	Arbrå Verkstads AB, Arbrå
Typ 17-59	545	200	3	WS	1, 2	725	3475	Arbrå Verkstads AB, Arbrå
Typ TH 57 A	300	244	1 ¹⁾	WT	1, 2	525	2650	Arbrå Verkstads AB, Arbrå
E.B.T.	2 ²⁾	230	1 ¹⁾	H	1, 4	160	595	Joel J. Erikssons Lantbruksredskap AB, Eskilstuna
Typ I	515	215	3	H	1, 3	1300	3500	A.E. Sandstedt & Söner, Ygskorslet
Typ II	430	215	3	H	1, 3	850	2500	A.E. Sandstedt & Söner, Ygskorslet
Typ III	115	230	6	H	1	480	1925	A.E. Sandstedt & Söner, Ygskorslet
Hydra	245	200	2	H		285	950	AB Rosell & Söner, Ingatorp
Hydro-Mekano	2 ²⁾	180	1	H	1	100	295	Hydro-Mekano, Hjortsberga
Lycksele	300	200	2	H	1	325	1750	F.W. Lundholm & Co KB, Umeå
"RR"	600	225—300	1 ¹⁾ 2 ¹⁾	H	1, 3	900	3650	Rationella Redskap, Eskilstuna
Svedbro Original	462	273	1 ¹⁾ 2 ¹⁾	HS	5	2500	14900 ⁶⁾	Kemisk Röjning AB, Stockholm Ö
Vreten A, F, B	285-360	160—210	3	B	1, 2	165-275	545—865	Webergs Mek. Verkstad, Vreten
THF	460	190	3	WT	1, 2	440	1845	AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten
THA	500	210	3	WT	1, 2	520	1965	AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten
TA, TF, TB	185-230 ²⁾	160—200	2	H	1	165-235	610—780	AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten
TR, THN, TK, TL	100-170 ²⁾	180—210	1 ¹⁾ 2 ¹⁾	H	1	120-355	410—1645	AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten
Ö.P.S.	2 ²⁾	200—220	1 ¹⁾ 2 ¹⁾	H	1, 3	165-350	700—1300	Ödeshöj Plåt & Smide, Ödeshöj

Djupreglering:

- B Bombningsmed
- WT hjul, reglerbara från traktoren
- WS hjul, reglerbara från sladden
- H reglering, genom traktorns hydraul
- HS hydrauliskt reglerbart schakblad

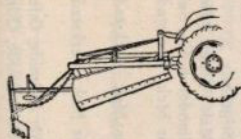
¹⁾ Vridbart skär

- ²⁾ Hydraulburna
- ³⁾ TK och THN med vridbart skär, TK och TL med fast skär
- ⁴⁾ Vändbart skär med grusrivare på motsatta sidan
- ⁵⁾ Hydraulmanövrerat hjulburet skär
- ⁶⁾ Strängspridare ingår i priset

Utrustningsbeteckningar:

- 1 sträng- eller gruspridare
- 2 belastningsladda
- 3 gräskantrivare
- 4 grusrivare
- 5 dikningskår

**Marknadens
vägsladdar**

Albino F. Björkeryds Mek. Verkstad, Nävrögöl

Arbrå Typ 22-27. Arbrå Verkstads AB, Arbrå

E.B.T. med grusrivare. Joel J. Erikssons Lantbruksredskap AB, Eskilstuna

Hydra. AB Rosell & Söner, Ingatorp

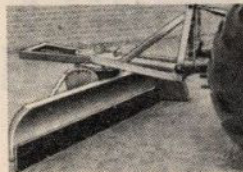
Typ 1. A.E. Sandstedt & Söner, Ygskorset

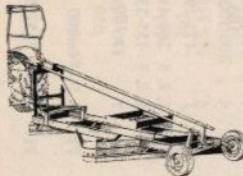
"RR". Rationella Redskap, Eskilstuna

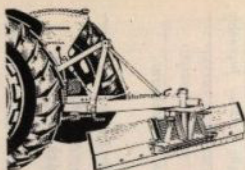
Svedbro Original. Kemisk Rörning AB, Stockholm Ö

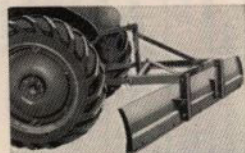
Weberg. Webergs Mek. Verkstad, Skurup

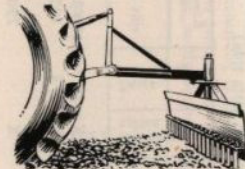
Vreten THF. AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten

Vreten THN. AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten

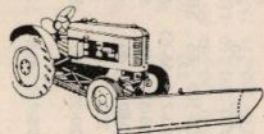

Hydro-Mekano. Hydro-Mekano, Hjortsberga

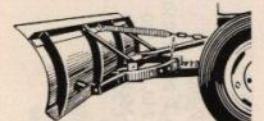

Ö.P.S. Ödesbög Plåt & Smide, Ödesbög

Marknadens diagonalplogar

Albino D. Björkeryds Mek. Verkstad, Nävrögöl

Ö.P.S. Ödesbög Plåt & Smide, Ödesbög

ITS DSBF. Ivar T. Sandbergs Maskinaffär, Karlstad

Viking 23 PG. Gösta Colliander & Co, Sala

forts. på sid. 904

Fabrikat och typ	Plogblad		Fästans ordning	Höjnings- hög	Säkerhets- utlösn.	Extra utrustning	Komplett med fästans- ordning till traktor		Tillverkare/generalagent
	bredd cm	höjd cm					vikt kg	pris kr	
Arbrå DB-30, DB-70	220-280	70	F alt. SR	M, SH	X 2		180-382	1100—1875	Arbrå Verkst. AB, Arbrå
Albino D	200	50	SR	TH	X 1, 4		195	630	Björkeryds Mek. Verkstad, Nävrågård
E.B.T.	225	75	SB	TH	X		290	1070	Joel J. Erikssons Lantbruksred- skap AB, Eskilstuna
E.B.T.	200	50	SR	TH	X		160	590—695	Joel J. Erikssons Lantbruksred- skap AB, Eskilstuna
Eiker P-300	200-300	66	SR-SB	SH	X 5		175-190	1150—2335	Maskinfabr. Eiker, Lund
Holms T 200, T 230	200-230	55-65	SB	SH	X 1, 2, 3		260-410	1420—1700	Holms Industri AB, Motala
TK 240, TK 320	240-320	67	SB	SH	X 1, 2, 3		455-530	2450—2900	Holms Industri AB, Motala
Hydro-Mekano	180	40	H	H			ca 100	295	Hydro-Mekano, Hjortsberga
Hymas	200	60	H	SH			650	4500	Svenska Hymas AB, Hudiksvall
ITS DSBF	320-350	90	SB	M, H, TH	X 2, 3, 6		ca 600	3400—3650	Ivar T. Sandbergs Maskinfäbr, Karlstad
Lycksele	225-250	70-80	F	M, TH	1, 2		235-335	1050—2050	F.W. Lundholm & Co KB, Umåeå
Smeca	220	82	SB	TH	X		280	1115	Stigtomta Smides- & Mek. Verkst., Stigtomta
Webergs	220	40	SB	TH			210	890	Webergs Mek. Verkst., Skurup
Viking 23 PG	290	80	F	M	X		335	1720	Gösta Colliander & Co, Sala
Vreten VMV 200, 220	200-220	65	SB	TH	X 3		310-340	1480—1545	AB Vretens Mek. Verkstad Vreten
VMV 400, 420, 600	200-220	65	SB, SR	TH	3		235-330	1165—1320	AB Vretens Mek. Verkstad Vreten
TKS	200	39	SB	TH			240	895	AB Vretens Mek. Verkstad Vreten
Ö.P.S. typ 1	200	60	SB	TH	X		235	875	Ödeshög Plåt & Smide, Ödeshög
Ö.P.S. typ 2	220	70	SB	TH	X		305	1100	Ödeshög Plåt & Smide, Ödeshög

Fabrikat och typ	Bredd		Höjd		Fästeanordning	Höjdregering	Extra utrustning	Vikt kg	Pris kr	Tillverkare/generalagent
	Vid markplan cm	Vid vingspets cm	Vid front cm	Vid vingspets cm						
Arbrå 24 V 40	240	230	80	140	SB	M	1, 2	540	2200	Arbrå Verkstads AB, Arbrå
Holms S-1500	233	300	78	137	SB	SH	2, 3	465	2000	Holms Industri AB, Motala
Lycksele	180-300	230-325	60-125	105-210	F, SB	M, H	2, 3	260-1800	1100—6000	F.W. Lundholm & Co KB, Umeå
Lövånger	200-215	240	75	105	SB	M		272	985—1175	AB K.M. Anderssons Mek., Lövånger
Smecca	200	270	75	100	SB	M	1	ca 380	1300	Stigtomta Smides- & Mek. Verkstad, Stigtomta
T-180, T-200, T-220	180-220	250-290	70	125-140	F	M	1	350-385	1755—2025	Mähler & Söner, Smides-o. Mek. Verkst., Hoting
Webergs	220	260	80	100	SB	TH		415	1800	Webergs Mek. Verkst., Skurup
Viking T1	210	255	60	106	SR	M		265	1250	Gösta Collinder & Co, Sala
2—4	220-300	230-360	65-70	105-170	F	M	4	395-530	2550—3675	Gösta Collinder & Co, Sala
6	250-300	300-330	110	172-195	F	M	4	900-1000	6025—6950	Gösta Collinder & Co, Sala
Vreten VMV 1-6	180-230	230-275	75-90	100-135	SB	M	1	310-545	1275—1985	AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten

Fästeanordning:
F frontmonterad
SR skjutsram
SB skjutsbalk
H fäst i hydraularmarna

Höjdregering:
M manuell
H traktorns hydraul
TH indirekt via linor eller från traktorns hydraul
SH separat hydraulcyklinder

Utrustningsbeteckningar:
1. Lyftanordning med ställinor från traktorns hydraul
2. Lyft och pressning genom separat hydraulcyklinder
3. Andra redskap kan fästas i programen
4. Sidförlängning
5. Toppförlängning
6. Gummiskär

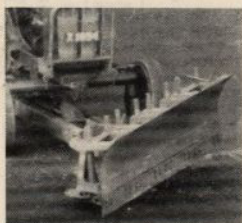
Fullständiga förteckningar över de sammanställningar inom olika maskingrupper som varit införda i Traktor Journalen sedan 1957 finns upptagna i nummer 1 varje år. Traktor Journalens sammanställningar avser att ge aktuell information om vilka maskiner och utrustningar som säljs på den svenska marknaden och hur dessa är konstruerade samt prisuppgifter.

Fabrikat och typ	Max bredd cm	Max höjd cm	Komplett med fäst- anordningar		Tillverkare/generalagent
			Vikt kg	Pris kr	
Arbrå S1 o. S2	215—236	150—160	320—350	1200—1250	Arbrå Verkstads AB, Arbrå
E.B.T.	200	100	145	480 ¹⁾	Joel J. Erikssons Lantbr. redskap AB, Eskilstuna
Lycksele	100	105	140	500	F.W. Lundholm & Co KB, Umeå
Löfvånger		110	125	675	AB K.M. Anderssons Mek., Löfvånger
Smeca	200	70	175	850	Stigtomta Smides- & Mek. Verkst., Stigtomta
Vreten BV 2 o. 4, BV 20 o. 40 ²⁾	250—275	115—120	170—225	790—1115	AB Vretens Mek. Verk- stad, Vreten
Ö.P.S.	150	115	140	450	Ödeshög Plåt & Smide, Ödeshög

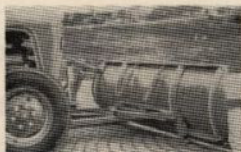
¹⁾ med stenulösning

²⁾ BV 20 och BV 40 går att höjd-
reglera genom trepunktsanslutning.

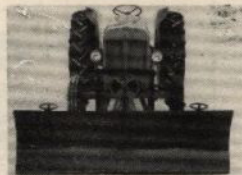
forts. fr. sid. 901

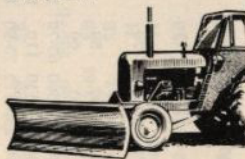
Arbrå DB-70. Arbrå Verkstads
AB, Arbrå

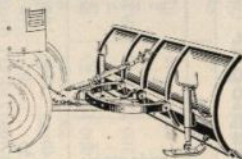
Eiker P-300. AB Maskinfabriken
Eiker, Lund

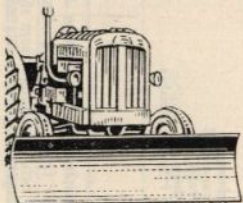
Lycksele. F. W. Lundholm & Co
KB, Umeå

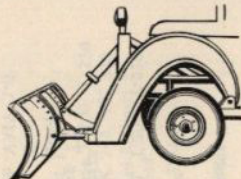
Holms. Holms Industri AB, Mo-
tala

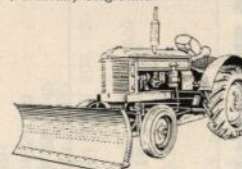
Smeca. Stigtomta Smides- & Mek.
Verkstad, Stigtomta

E.B.T. Joel J. Erikssons Lant-
bruksredskap AB, Eskilstuna

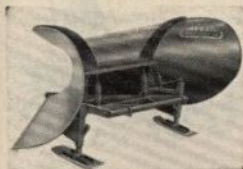

Hymas. Svenska Hymas AB,
Hudiksvall

Vreten VMV 200. AB Vretens
Mek. Verkstad, Vreten

Marknadens spetsplogar

Arbrå 24 V 40. Arbrå Verkstads AB, Arbrå

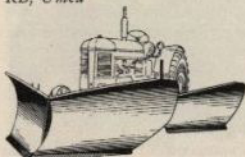
Holms S-1500. Holms Industri AB, Motala

Lövånger. AB K. M. Anderssons Mekaniska, Lövånger

Lycksele. F. W. Lundholm & Co KB, Umeå

Smoca. Stigtomta Smides- & Mek. Verkstad, Stigtomta

T-180, T-200, T-220. Mäbler & Söner, Smides- o. Mek. Verkstad, Hoting

Webergs. Webergs Mek. Verkstad, Skurup

Viking T 1. Gösta Colliander & Co, Sala

Vreten VMV 1-6. AB Vretens Mek. Verkstad, Vreten

Marknadens traktormonterade snöslungor

Beilhack HS 12/U

Frontmonterad, 1 950 mm arbetsbredd, i första hand avsedd för montering på Unimog dragbil. Två slunghjul som drivs av en separat 90—110 hk dieselmotor, allt monterat på en lätt fränkopplingsbar ram. Hydraulisk höjning och sänkning samt vridning av utkastarröret. Normal röjningshöjd ca 1 200 mm, som kan ökas med en överliggande

propeller till 1 600 mm. Kastlängd 8—30 m. Avverkning ca 1 150—1 650 ton nysnö per tim. Vikt 3 800 kg. Pris inkl. Unimog förstärkt dragfordon ca 95 000 kr. Ing. firman Hugo Tillquist, Stockholm C.

Palmia

Två utförande: frontmonterad, HLV 19 FM, skruvas fast i traktorns ram och är utrustad med

ett separat hydraulsystem för lyft och sänkning. Monterad på baklastare, HV 22 BL, då traktorns ord. lyftarmar tjänstgör som höjdragglare. Drivning via rullkedjor, kardanaxel och vinkelväxel från traktorns kraftuttag. Delad matarskruv med 500 mm diam, arbetande med 400 varv/min, som för snön mot mitten i ett 900 mm i diam. skruvhus. Slungorna kastar ut snön genom ett hydrauliskt ställbart utkastarrör som kan förlängas för lastning på vagnar eller bilar. Fri höjd under lastarröret 2 700 mm. HLV 19 FM: arbetsbredd 1 900 mm, max. lyftning 200 mm, vikt ca 700 kg, pris 8 650 kr. HV 22 BL: arbetsbredd 2 200 mm, max. lyfthöjd 400 mm, vikt 600 kg, pris 8 000 kr. Extra utrustning: utkastarrör, 330 kr. Palmiaverken AB, Hälsingmo.

Pejo

Frontmonterad, 2 000 mm arbetsbredd, avsedd för traktor eller annat dragfordon med frontlastare. Mekanisk kraftöverföring från dragfordonets kraftuttag. Kastlängd ca 30 m åt valfri sida. Lasthöjd med lastränna 2 500 mm. Kapacitet upp till 2 000 m³/tim. Vikt 320 kg. Pris 4 950 kr. Extra utrustning: lastränna, 350 kr. Trima AB, Iggesund.

Pejo

Bak- eller frontlastarmonterad, 2 000 mm arbetsbredd. Hydrauldriven genom en på dragfordonet bak- eller frontmonterad hydraulpump som kan driva en hydraulmotor på 43 hk. Säkring genom överströmningsventil. Kan arbeta 300 mm under och 3 000 mm över marknivå. Kastlängd upp till 30 m. Lasthöjd med lastränna 2 500—7 000 mm. Kapacitet ca 2 500 m³/tim. Dragfordonseffektbehov minst 50 hk. Vikt 400 kg. Pris 10 500 kr. Extra utrustning: vridbar lastränna, skarvsidplåtar, buffertordning för lastbilsflak. Trima AB, Iggesund.

Pex-720 S

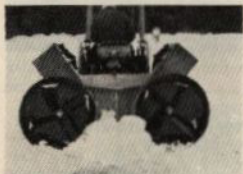
Frontmonterad och är av typ trumslunga. Med hjälp av traktorns hydrauliska lyft kan slungan lyftas 15—20 cm. Kraften överförs från traktorns bakre

kraftuttag via kedjedrift och tvådelad axel. Arbetsbredd är 1 850 mm, arbetshöjd 1 000 mm trumdiameter 720 mm och trummans hastighet 450 varv/min. Kastlängden är ca 10 m och kapacitet vid lastning på bilflak ca 5 m³/min. Pris ca 15 000 kr. Gösta Colliander & Co, Sala.

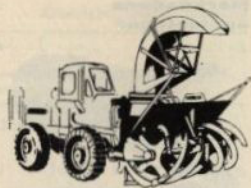
PW 1100

Frontmonterad och har en Volvo diesel modell D 67 som hjälpmotor. Snön slungas iväg av rotorer med en diameter av 1 100 mm och ett varvtal på 290 varv/min. Lyfthöjden då slungan är fastsatt i ram är 15—20 cm, men den kan också hängas i traktorns frontlastararmar varvid lyfthöjden blir ca 40 cm. Kastlängden är 10—20 m. Vikten är ca 1 850 kg och priset ca 47 000 kr. Gösta Colliander & Co, Sala.

PWS 800

finns antingen som front- eller som bakmonterad. Snön slungas bort av rotorer med skärande skovlar, vilkas diameter är 800 mm. Vid bakmontering är slungan trepunktsupphängd och traktorn måste hela tiden backas. I båda fallen överförs kraften från traktorns kraftuttag. Vid frontmontering kan slungan lyftas 15—25 cm med hjälp av en hydraulcylinder. Kastlängden är 8—25 m och kan ställas åt ena eller åt bägge hållen. Vikt ca 500 kg, pris 6 450 kr för den bakmonterade och vikt ca 560 kg, pris 7 850 för den frontmonterade modellen. Gösta Colliander & Co, Sala.

Snowblast R-1000

Frontmonterad, 2 000 mm arbetsbredd, konstruerad för större traktorer av typ Hough Payloader, Michigan, Allis-Chalmers m.fl. Slungan fästs i traktorns lastararmar och drivs från separat diesel- eller bensinmotor om 140—160 hk. Tvådelad fräsvals med 1 300 mm diam. arbetande med 150 varv/min. Slunghjul om 1 130 mm diam. arbetande med 300 varv/min. Kastlängd ca 25—30 m, med utkastarrör ca 4—15 m. Kapacitet ca 1 000 ton/tim. Vikt med lastarrör ca 3 200 kg. Pris ca 90 000 kr. Svenska Rolba AB, Hedesunda.

Universal

Bakmonterad, trepunktsupphängd och har 1 980 mm arbetsbredd. Kraftöverföring från traktorns kraftuttag. Snöslungan kastar snön upp till 20 m antingen åt ena eller åt båda sidorna och kastlängden kan regleras. Max. kapacitet är ca 3 000 m³/tim. Utrustning för lastning av snö på vagn eller lastbil finns och man har här uppnått en högsta kapacitet på 100 ton/tim. Vikt 285 kg och pris 3 950 kr. Gösta Colliander & Co, Sala.

FRÅN TILLVERKARE OCH IMPORTÖRER

Under denna rubrik publiceras nyheter på den nordiska marknaden på grundval av uppgifter från tillverkare och importörer. Uppgifter beträffande avverkningsförmåga o.d. är alltså vederbörande firmas.

Överums Hero,

den skogskran från Överums bruk, Överum, som Traktor Journalen presenterade i reportaget från årets Tekniskt nytt i Skogen, har nu lanserats på marknaden. Den är främst avsedd för det s.k. bondeskogsbruket, kan på några minuter monteras i traktorns hydrauliska lyft och stöder i arbetsläge mot lastfordonets dragbom. Hero manövreras med en spak på vardera sidan av kranen, har 30 m lång lina med en högsta tillåten belastning av 700 kg, en högsta lyfthöjd på 3 m och en räckvidd för själva kranen på 2,6 m. Linhastigheten är 0,5—1 m i sekunden.

Vilhelmina Tonto

är en specialtraktor främst avsedd för transport av upparbetat virke från stubbe till flottled eller basväg men den kan lätt kompletteras för helstamslutning eller förses med markberedningsaggregat, schaktblad eller fäste för snöplog. Den är byggd på ett Carman industrichassi med BM:s treylindriga industri-

dieselmotor på 3,78 lit, som ger en maxeffekt på 60 hk (SAE) vid 2 000 varv i minuten. Transmissionen utgörs av en brittisk Brockhaus converter, bestående av hydraulväxel och en hydraulmanövrerad planetväxel med två hastigheter fram och back, samt en treväxlad mekanisk växelåda. Utväxlingen ger tillsammans 6 hastighetsområden fram mellan 0 och 26,4 km/tim och tre back mellan 0 och 13,2 km/tim.

Utrustningen är fäst i tre punkter på sådant sätt att inga påfrestningar överförs till traktorkroppen och hela utrustningspåbyggnaden kan lyftas av från traktorkroppen. Hytten, som är helt tät, är byggd framför främre hjulparet, varigenom föraren

får mycket god sikt. Motorn är placerad bakom hytten vilket reducerar störande motorbuller. Förarsitsen är svängbar och gaspedal och växelspak finns för körning i bägge riktningarna, varför tiderna för stopp och start under pålastning minskas. Hydraulstyrningen är av svansstyrningstyp, och svanhalsen som förbinder traktor och vagn har sådan infästning, att den medger överförande av vikt från vagn till traktor. Kranen — en HIAB 177S — är placerad rakt över bakaxlarna. Hydraulsystemet har ett oljeflöde på 70 lit/min och ett max arbetstryck på 150 atö, varför effekten blir drygt 23 hk.

Traktorn har en längd av 475 cm, en bredd på 230 cm, en spårvidd på 174 cm och en hjulbas på 182,5 cm. Vikten är 5 500 kg och marktrycket med sommarband 0,25 kg/cm² och med vinterband 0,6 kg/cm². Bandboggin har pendlande framaxel och individuell hydraulisk bandspänning reglerbar från förarhytten. Tillverkare är AB Vilhelmina Mek. Verkstad, Vilhelmina.

Big Bag och Flextank

är två hopfällbara behållare för pulver- och kornformiga resp. flytande material och kan användas för såväl transport som stationär lagring. Big Bag finns i två standardstorlekar på 1 500 resp. 2 000 liter och tillverkas av gummi eller PVC-belagd nylonväv. Den är placerad i ett pallfat och försedd med lyft-

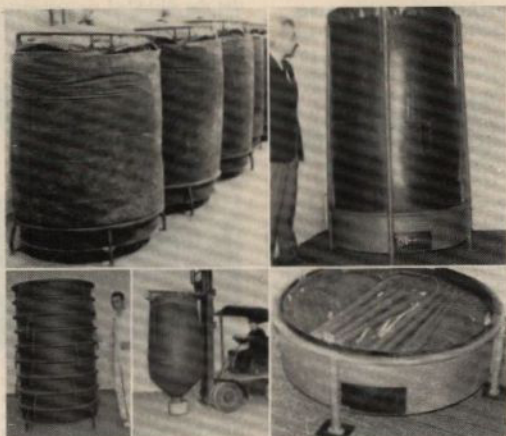
bygel, vilket gör att den kan hanteras och tömmas med hjälp av gaffeltruck eller kran. Efter tömning får såväl behållaren som lyftbygeln plats i pallfattet, varigenom utrymmeskravet minskar med 85 proc. Pallfattet och behållarmaterialet gör att Big Bag kan användas för lagring utomhus oberoende av väderleken. Vikten utgör 60 resp. 70 kg.

Flextank har en liknande konstruktion men är försedd med en demonterbar rörstomme som stöd. Den tillverkas på beställning med rymd på upp till 10 m³. Som typexempel kan en behållare för 1 700 liter användas. Den har en diameter på 123 cm, en total höjd på 190 cm, ett 30 cm djup pallfattet och en 2" tömningsanslutning. Efter tömning får såväl behållaren som rörstommen plats i pallfattet och rumsbesparingen uppgår till 80 proc. Vikten är 90 kg.

Big Bag och Flextank säljs genom AB Packing & Handling, Stockholm No.

Timberjock 230

är en för Sverige ny modell av den kända kanadensiska fyrhjulsdrivna, midjestyrd lunnings-traktorn. Bl.a. har den fått en ny och kraftigare motor, en tvåtakts trecylindrig GM-diesel på 2,6 liter, som utvecklar 97 bromsade hk vid 2 800 varv/min. Högsta vridmoment på 27,9 kpm erhålls vid 1 500 varv/min. Vridmomentkurvan är mycket flack. Inom varvtalsområdet 1 000—2 000 varv/min är lägsta värdet 27,7 kpm och vid 2 800 varv/min, då man uppnår högsta effekten, är fortfarande vridmomentet 25,2 kpm. Transmissionen består av en huvudväxel-

låda med 4 växlar av vilka de tre övre är synkroniserade, en reduktionsväxellåda med utväxlingarna 1:1 och 1:2 samt en körriktningssväljare för fram och back. På så sätt får man 8 hastigheter, lika fram och back, mellan 1,4 och 27 km/tim. Backtagningsförmågan anges till 50 proc. Vidare finns kraftuttag till vinvsh med 4 hastigheter.

Belysningen har förbättrats bl.a. med tanke på arbete under dygnets mörka timmar och den är samlad i en kraftigt byggd belysningsramp på skyddsramens tak. Belysningen har en totaleffekt av 300 W. Den består för vägbelysning av två hel/halvljusstrålkastare och för arbetsbelysning av tre specialstrålkastare med rektangulär ljus-

bild, vilka täcker en sektor på över 90 grader bakom maskinen. Elsystemet är på 12 volt och batterikapaciteten 180 Ah.

Vinschen är en Hercules med en max dragkraft på 8 200 kg. Den är fyrväxlad, hydraulmanövrerad och ger en max linhastighet på 90 m/min. Hydraulsystemet arbetar med ett oljeflöde på ca 57 liter och ett arbetstryck på 122 kg/cm², vilket ger en effekt på drygt 15 hk.

Genom större motor och tyngre detaljer har vikten stigit till 5 900 kg med ett märktryck av ca 0,30 kg/cm². Längden är 533 cm, bredden 240 cm, hjulbasen 278 cm, spårvidden 205 cm, vändradien 472 cm och friggångshöjden 69 cm. Riktpriset är 85 000 kr och importör AB Bygg- och Transportekonomi, Stockholm 22.

Ny vinscherie från Sepsen

Två nya hydraulvinschar och en elvinsch har presenterats av Sepsen (S. E. Petersons Mek. Verkstad AB), Vansbro. Den största, 63-01, är försedd med två Orbit hydraulmotorer. Dragkraften i enkel lina är 6 ton och lyftkraften 2 ton. Linhastigheten är 10 m/min och som lämplig lina anges 16 mm×50 m. Vikten är 285 kg och priset 6 500 kr. Den andra typen, 62-01, med en Vickers hydraulmotor, finns i två utförande

med antingen en dragkraft i enkel lina på 4 ton och en linshastighet av 30 m/min eller med 2 ton dragkraft och 60 m/min linshastighet. I bägge utförandena är lyftkraften 1 ton och vikten är 110 kg. Som lämplig lina anges 12 mm×50 m. Priset är 4 500 kr. Den elektriska vinschen, som fått beteckningen 60-04, drivs från fordonets batteri med 12 eller 24 volts spänning. Dess dragkraft i enkel lina är 2 ton och lyftkraften 500 kg. Linshastigheten är 15 m/min och lämplig lina 7 mm×40 m. Vikten är ca 50 kg och vinschen kan monteras var som helst på fordonet. I standard är vinschen utrustad med elkabel med manöverdosa för tryckknappsmanövrering och den kan lätt apteras för radiomanövrering. Priset är ca 2 700 kr.

Skogstraktor Härjedalsbjörnen

är ett 8-hjuligt ekipage med drivning på alla hjulen och midjestyning mellan traktor- och lastbärardel med gripkran. Traktordelen är baserad på en BM 350 Boxer och har alltså en effekt på 54 hk vid 1 800 varv/min. Den har emellertid byggts om och försetts med fyra lika stora hjul, 14-30/10, och drivning också på framhjulen med kedja från drivhjulaxeln.

Lastbäraren är försedd med en Hiab 177 griplastare och har en lastkapacitet i terräng på 8 ton och på landsväg på 12 ton. Den är boggiförsedd med fyra 13,00×24/12 däck. Boggin drivs från traktorns drivhjulsberoende kraftuttag via de numera allt

vanligare drivrullarna, som med hjälp av ett hydraulmanövrerat kolvsystem ansätts mellan bogghjulen. Denna drivning kan frikopplas.

Ekipaget har en total längd av 880 cm, en största bredd av 240 cm, en frigångshöjd för traktorn på 50 cm och för vagnen på 60 cm. Totalvikten med kranen och den värmeutrustade hytten är 6 930 kg och priset beräknas till ca 90 000 kr. Tillverkare är Hemek, Hede Mek. Verkstad, Hede.

Stingy nosvattenautomat

är avsedd att monteras över foderrännan för grinsingsboxar, gödsvinsboxar och sinsuggeboxar. Svinet påverkar en tryckknapp varvid vattnet snabbt spolas ned i det torra fodret i rännan, och enligt tillverkaren har försök visat att svinen snabbt lär sig att blanda det torra fodret med lämpliga proportioner vatten. Stingy-ventilen har endast en rörlig del, spindeln, och saknar konventionell packning och fjäder. Den stängs av vattentrycket. Man påpekar emellertid att det vid blötutodring är lämpligt att svinen har fri tillgång till vatten vid sidan av fodret, då de annars vid törst äter mer än normalt enbart för att släcka törsten. Stingy nosvattenautomat tillverkas av Hjalmarsson & Söner AB, Uppsala 10, och riktpriiset är 25 kr.

Elektro stängseltråd

är ytterligare en lätt elstängseltråd bestående av dukter sammansatta av polyeten och förtend koppartråd. Genom att koppartråden ligger ytligt i dukterna kan man skarva tråden helt enkelt genom att knyta samman den utan att ledningsförmågan försvinner. På grund av sin stora elasticitet får denna tråd ovanligt hög brottstyrka och genom att den endast väger ungefär en tiondel av en lika kraftig metalltråd blir den lätt att arbeta med. Den är vidare oberoende av väder och vind och genom att den är orangefärgad är den lätt synlig i terrängen. Tillverkare är Tågvirkesbolagen AB, ett dotterbolag till AB Wahlbecks fabriker i Linköping.

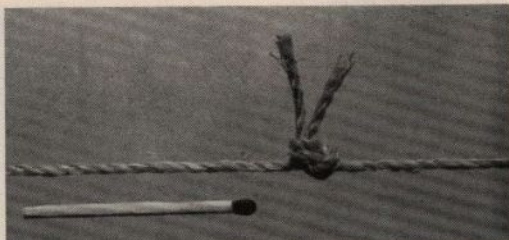
Separat skogskran

kan monteras på de flesta traktormärken med eller utan skyddsram eller med vissa kompletteringsdetaljer på vagnen. Den drivs med kedja från kraftuttaget och manövreras med en spak lätt åtkomlig från båda sidor. Lasten stoppar då spaken släpps. Kranen kan också avståndsmanövreras med ett snöre. Teleskopbommen har en längd av 200—320 cm och är besiktigad för 600 kg lyft vid kort bom och 300 kg lyft vid längsta bom. Kranens höjd räknat från traktordraget är 180 cm och dess vikt 150 kg. Tillverkare är Gösta Ohlsson, Väså.

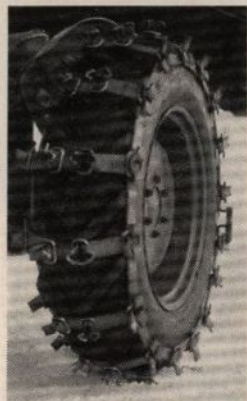

Stensätters slirskydd

består av gripkrampor och öglor i specialstål och uppges ge gott fäste såväl i skogen som på vall och slirig åker. Genom att slirskyddet är ledbart på däckets slitbana följer det däckets rörelse och påstås därigenom gå mjukt även på hårt underlag. Priserna varierar efter däckets storlek mellan 1 115 och 1 390

kr. Stensätters slirskydd försäljs genom AB Helge Jonsson, Karlstad.

Jonsereds JON-kran

har utvecklats ur Jonsereds skogskran ZB och är avsedd för mobil eller fast montering. Den förekommer bl.a. som fast lastbilsmonterad för lastning på uppberedningsplatser och liknande samt inom byggnads- och byggämnesindustrin samt monterad på stativ för mera stationära lastningsuppgifter.

Den har en lastförmåga av 8 tonmeter, dvs. den kan exempelvis med 8 m arm lyfta en vikt på 1 ton. Den är försedd med ett vikbart armsystem och yttre armen är försedd med ett hydraulmanövrerat teleskopiskt utskjut på ca 1 m. Max armlängder är 5,0 m (lyftkraft i detta läge 1 600 kg), 5,8 m (lyftkraft 1 400 kg), 6,8 (lyftkraft 1 200 kg), 7,8 (lyftkraft 1 000 kg) och 9,3 (lyftkraft 860 kg) —

denna senare modell går under namnet Long Jon. Svängcirkeln är 405 grader och vikten varierar mellan 900 och 1 150 kg. Tillverkare är Jonsereds Fabrikers AB, Jonsered.

En annorlunda present

Många företag överlämnar i samband med jul och nyår en present till sina affärskontakter och medarbetare. Denna bör ge mottagaren glädje och därmed ett positivt minne av givaren, är presenten därtill originell — så mycket bättre!

En sådan annorlunda present är författaren, filmmannen, resnären och restaurangmannen Arne Bornebuschs annorlunda kokbok "Resor i andra länders kök". Den är lika rolig att läsa som att laga mat efter. Med sina 300 recept från 26 länder på 384 sidor och sitt eleganta, kraftiga band är det också en pampig present. Priset är 28 kr plus oms och vid större rekvisitioner lämnas rabatt. Tillskriv eller ring Handboks-förlaget, Fack 3175, Stockholm 3, Tel. 08-10 57 13, 10 57 14.

Plessey

ett kvalitetsbegrepp
— där det krävs
tillförlitlighet . . .

Arbetsbesparande maskiner
för lantbruk och industri
utrustas av skandinaviska
tillverkare allt mer med
PLESSEY patenterade
hydraulpumpar.

patenterade hydraulpumpar

TRANÅS-LASTAREN — tillverkad av Strömsholmens Mek.
Verkstad AB i Tranås — manövreras ofta med PLESSEY
hydraulpumpar . . .

SYSTEM PAULIN AB Generalagentur för Skandinavien
Alströmergatan 39 — STOCKHOLM K — telefon växel 23 55 35

De danska plogarna

FRAUGDE

Aterförsäljare antagas
på ännu lediga platser

Dagens moderna FRAUGDE-
plogar finns i utförande och
storlek som passar varje
gård och alla jordar. För
arbetspraktisk anpassning till
förekommande traktorer finns
olika inställningsanordningar
och plogkroppar. FRAUGDE-
plogar har tillverkats allt
sedan år 1878 — med över-
lägsen kvalitet i material
och konstruktion. Vi sänder
gärna prospekt med kom-
pletta FRAUGDE-informationer.

— en vändning till det bättre . . .

Generalagent

AB R. A. DAHLGREN & Co

tel. 0510/660 50 växel • LIDKÖPING

Samme format som
Traktor Journalen
men innehåller
430 sidor
pris kroner 45:—+oms

Traktor Kalendern

Redovisar alle viktige tekniske data, utrustning, tillverkningsår, tillverkare/generalagent, senaste riktpriis og viser 205 ulike traktormodeller — som seljs eller sålts i Sverige mellom 1913—1963. Anses uombærlig for traktorforetag, redskaps- og maskintillverkere, verkstæder, skoler, forelæsare og alle øvrige med levande traktorinteresse.

Opplagan er tyværr mycket begrænsad —
beställ nu — för søker leverans . . .

AGRO TEKNISKA FÖRLAGET

Postgiro 500195 • Postfack 3175 • Stockholm 3

KVERNELANDS

søker:

velkvalifisert reiseinspektør for Sverige. Reiseinspektøren skal i samarbeide med vår generalimportør bearbeide det svenske marked ved salg, demonstrasjon og service av våre innarbeidede landbruksredskaper: Traktorplog, Silosvans, Høysvans, Kultisvans etc. Søknad med attester og referenser bes sendt

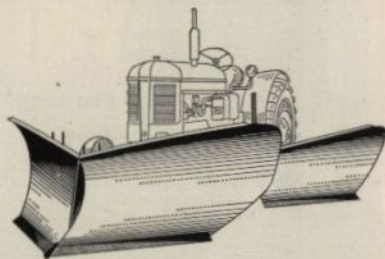
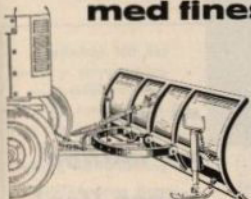
KVERNELANDS FABRIKK A/S

Kverneland, Norge

SMECA**Idealredskap för vintervägar**

SMECA traktorplogar är dimensionerade för att hålla vid påfrestande körning och för att kunna hålla undan snön — under svåraste vinterförhållanden

SNÖPLOGAR med finesser

SMECA traktorsnöplogar finns i spets- och diagonalutföranden och i flera modeller, de kraftigaste av dessa kan förses med SMECA sidoplog. Samkopplade SMECA-plogar ger möjlighet att även med låg körhastighet få god kastverkan och extra breda vintervägar. SMECA traktorsnöplogar är därför värdefulla vid ihållande snöfall. Begär närmare SMECA-informationer genom Er maskinhandlare — men kom gärna i god tid med Er förfrågan . . .

STIGTOMTA SMIDES- & MEKANISKA VERKSTAD • STIGTOMTA

telefon Nyköping 0155 - 270 82

**Sitt kattmjukt
på traktorn . . .**

- Hydraulisk stötdämpning • Gummi-fjäderupphängning • Torsionsfjädring
- Inställning efter förarens vikt • Stålbart ryggstöd

**UNDBIK 'TRAKTORRYGG'
med traktorsitsen**

SESSIO

— den enda i sitt slag med 3 samverkande fjädrings- och dämpningssystem. En FRITZMEIER-produkt . . .

SESSIO är provad av Statens Maskinprovningar enligt meddelande nr 1713. SESSIO är även provad, godkänd och DLG-märkt i Tyskland.

Befria Er från ryggsmärtor — med SESSIO traktorvilstol på traktorn sitter Ni både skyddat och bekvämt.

SESSIO demonstreras och säljes av:

Maskinbolag, Centralföreningar, Lantmannaförbund, Massey-Ferguson, Ford, IH och Nuffield-återförsäljare.

Riktpriser 230,—, 310,—, 375,—.

Begär prospekt.

EKONOMIPRODUKTER

Trygve Lundin AB - Sergels väg 2 - Malmö V - 040/639 05

KRONOR

625.—

Köp ett eget svetsaggregat!

• NVF svetstransformator typ 20/240 svetsar elektroder mellan 1,5 och 5 mm. • Speciella områden för tunnplåt • Tillräckligt kraftigt även för skärning • Uttag för uppvärmning av frusna vattenledningsrör • Vid svetsning behövs endast 16 A tröga säkringar • Hög intermittensfaktor = tål svetsning utan avbrott • 5 års fullständig garanti • Prisbilligast i sin klass.

Närmare upplysningar från

NORRLÄNSKA VERKTYGSFABRIKEN

Tel. 0644/105 45 • HAMMERDAL

*så bra
att många
köper fler!*

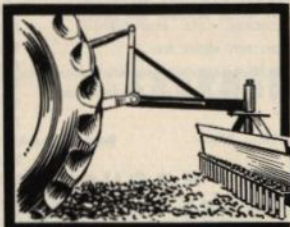

GÖRNEBRANDS

Västraby Gård vid Kattarp har köpt fyra 10-tons vagnar med kombiflak — en praktisk nyhet för varierande transporter. Våra vagnar håller, de är billiga att köpa och Ni får dem på bra villkor. Begär våra prospekt och prisuppgifter.

**AB INGVAR GÖRNEBRANDS
TRANSPORTINDUSTRI**

GLIMÅKRA • Tel. 044-421 87, 422 07

ÖPS vägladdar

- kantplogstativ
- kuppningsaggregat
- lunningsbalkar
- timmerlastare
- schaktblad
- planersladdar

Blad med 20 rivpinnar på ens sidan och rak slitskena av stål på den andra — lätt och snabbt omställbart. Idealiskt traktorredskap för rivning och sladdning. Passar alla traktorer med lyft. God kvalitet till lågt pris.

ÖDESHÖGS PLÅT & SMIDE • ÖDESHÖG

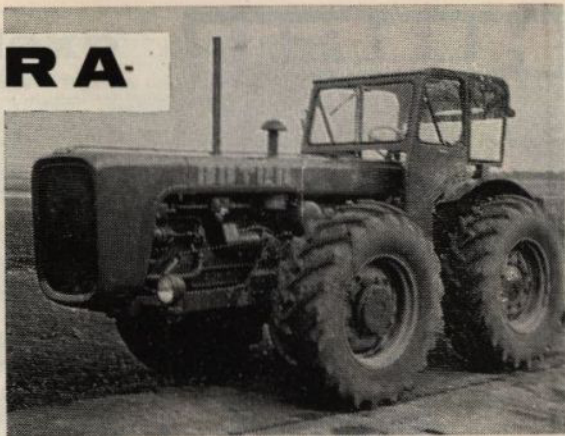
Postbox 84 - telefon 0144/107 70 - 107 71

DUTRA

marknadens
suveräna
stortraktor
med
4-bjulsdrift

6-cylindrig 105 hkr
motor — servostyrning
— tryckluftsbromsar
— 3 olika hydrauluttag,
även för sidomanövrering
av plog — för-
månlig viktfordelning

DUTRA finns även
i utförande med 85
och 37 hkr motor

generalagent

TRAKTOR-FLYG AB

SIMMELBERGA GÄRD • KÄGERÖD
telefon 0418/802 50 - 802 51

BRUKS-huggen typ 850 M

En idealisk, toppeffektiv och prisbillig maskin för framställning av cellulosa, board och bränsleflis ur sågverksavfall och ränningsvirke (även s.k. hela träd). Begär prospekt och priser — vi står gärna till tjänst.

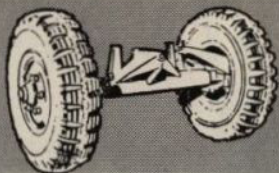
Skogsdriften måste rationaliseras. Vår för inte framställa flis direkt i skogen, och därigenom förbilliga transporter, och dessutom, kunna tillvarata de vekare dimensionerna på ett mer ekonomiskt sätt.

BRUKS huggen

BRUKS MEKANISKA AB • VALLSTA

Telefon Bollnäs 0278/414 20

HARRA

axelsats

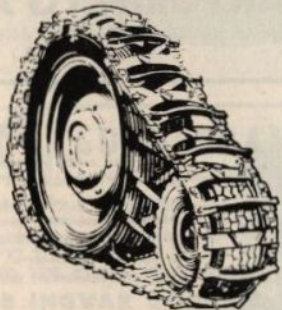
— ett begrepp när det gäller industriutrustad standardtraktor för skog, industri och lantbruk.

HARRA

Sandberg & Borin AB

HARABY Telefon Östersund 063/410 70

Halv band

Svedlunds band passar till de flesta traktormärken
Överträffad slitstyrka och hållbarhet
Stor bärighet på lösa marker
God framkomlighet under snöförhållanden
Snöjärn som extra tillbehör
Jämn bandspänning
Hydrauliskt mellanhjulstryck som extra utrustning
Bandtyper både för jord och skog

Aukt.
MASSEY-FERGUSON-
återförsäljare

M-750 frontlastare

- Lättkopplad som ett påhängsredskap
- Kraftigt byggd, stor lyftförmåga
- Passar ett flertal traktorer
- Ekonomipris

JOH MUSTAD AB

BÄCKEFORS BRUK

Grundat 1767

Bäckefors

Tel. Mellerud 0530/600 24 - 601 41

40 till 50
stockar
per timma
kan barkas
med denna
maskin

Bark-Lasse TM

För ekonomisk och rationell
 lösning av barkningsproblemet

Konstruktör och tillverkare:

Skogsberg & Larsson

Mekanisk Verkstad • ULLERVAD
 tel. Marlestad 0501/350 80 - 352 80

Bark-Lasse TM är avsedd för sågtimmer och massaved från 3–24 tum och tillverkas i såväl stationärt som transportabelt utförande. Kan förses med timmerspel för framdragning och uppläggning av stock. Kraftbehov 40 traktorhkr eller 30 elhkr. Bark-Lasse TM betjänas av en man. Har i förhållande till kapacitet ett lågt pris – den betalar sig på kort tid.

SNÖ

REDSKAP

vår specialitet . . .

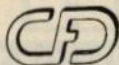
SLUNGOR och PLOGAR

nordens ledande märken . . .

Vi representerar det välkända norska företaget ØVERAASENS Motorfabrik & Mek. Verksted i Gjøvik och kan erbjuda leveranser av snöredskap i aktuella storlekar för bil och traktor. Begär våra prospekt och informationer.

GÖSTA COLLIANDER & Co

Telefon 0224-108 89 • SALA

HÄSTKÖRDON

- släpreden
- släpkälkar
- skaklar m. m.

Bilden visar släpkälke med släprede

REKVIRERA VÅR KATALOG!

CF CARLSSON AB - ORSA

Telefon 0250/401 88

JAO

- effektiv
- billig
- lätt

BTK-40

JÄRVSÖ ELEVATORN

Allsidig transportör med kupat band för skiftande gods inom jordbruk, distribution och industri. Varierande utrustning för olika ändamål. Även andra typer av band- och kedjetransportörer tillverkas. Beskriv Edra önskemål och vi sänder förslag, pris och referenser.

AB JOHAN A. OLSSON

Telefon Ljusdal
0651/405 32

Järvsö

NYTT
i vårt
leveransprogram

ARGUS backventiler

Argus backventiler är utrustade med samma beprövade delar, som ingår i Argus välkända snabbkopplingar. Strömningsmotståndet är synnerligen lågt. Finns i anslutningarna 6, 10, 16- och med kompletterande anslutningskretsar.

Argusventilerna är lämpliga för olja, drivmedel, luft m.m. - för max. arbetstryck 400 atö. OBS! Ventilen öppnar vid 0,1 atö. därmed användbar som bottenventil. Begär utförligare informationsblad!

AKTIEBOLAGET **NILS FRITZELL**

Harpundsv. 113 • Bandhagen 1 • Tel. 08/47 25 20

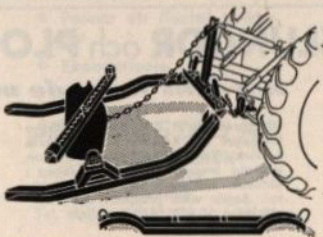
REKO traktorkälke

- helt rekad konstruktion
- kopplad till traktorns trepunktslyft och lantbruksdrag
- rörlig i höjddled för viktöverföring till traktorn
- smidig i tomtransportörkörning
- bankbredd: 130 och 145 cm

Försäljes av BOLINDER-MUNKTELLS återförsäljare över hela landet.

SJÖGESTAD SMIDESVERKSTAD AB

telefon Linköping 013/820 67 • VIKINGSTAD

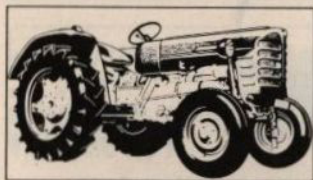
en god idé, värd

**1000
LAPPAR**

TA EN TITT PÅ

Zetor

MED ZETORMATIC

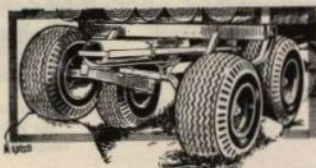
Zetor traktorer har marknadens lägsta pris i förhållande till utrustningen. Se och provkör, jämför utrustning, prestanda och pris. Kontakta oss eller närmaste återförsäljare, det kan Ni spara tusenlappar på.

GENERALAGENT

stevens

Kvarnstensgat. 15. Tel. 042/12 76 60
HÄLSINGBORG

ATERFÖRSÄLJARE ANTAGES!

*skogens tunga lass
kör säkert med*

för varje behov . . .

- Skogs- och lantbruksvagnar
- Traktorer
- Redskap och arbetsmaskiner

Specialitet:

- **TRAKTORFÄLGAR**
samtliga dimensioner såväl fram-
som bakfälgar
- **FÄLGAR FÖR LP-DÄCK**
(lågprofilsdäck)
- **med däck och axelsatser**
för belastningar från
1 till 5 ton pr hjul.

Dimensioner:

260—15,5" (10—15,5)

400—15,5" (16—15,5)

500—22,5" (20—22,5)

Begär offert.

SÄVSJÖ PLÅT & SMIDE AB

telefon 0382 - 102 62 - 114 62 • SÄVSJÖ

Spara tid och arbete med

Man spar man med

SPARMAN

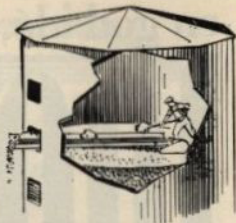
hackar • transportörer
och transportanläggningar

Begär önskat prospekt

Sparman

utlastnings-
transportör

en lätt och smidig konstruktion
för bekväm hantering i silon.
Längd 4-6 meter, elmotor 1 hk

Sparman -FABRIKEN AB • Vikingstad • Tel. 013/802 75 vx

TEGS

Övrig tillverkning:

- Trekvartsband helt hydrauliskt utan tvärgående boggieaxel
- Halvbands-utrustningar
- Skogsvagnar

**AKTUELLT
FÖR HELTRÄDSLUNNING**

Klämbanken

TEGSGRIPEN

Sv. patent nr 19447

— nu till
lägre pris

Begär offert!

TEGS MEKANISKA VERKSTAD

Gabrielsson & Co • Umeå 5 • tel. Umeå 090/147 85

ÅSELE traktorhjulband

Ger bärkraft och dragförmåga i så hög grad att det kan ersätta halvbandet. ÅSELE-bandet är skonsamt mot däcken och lättmonterat. ÅSELE finns också i extra kraftig typ för de stora skogstraktorerna GARRETT TREE FARMER och TIMBERJACK m.fl. samt till marknadens olika lastmaskiner. Prov. Statens Maskinpr. Medd. 1729.

Kontakta Er maskinbandlare ...

OLSSONS MEKANISKA

ökar traktorns
dragförmåga
till det
DUBBLA

ÅSELE Tel. 404

HARDY SPICER

kraftöverföringsaxlar för lantbruksmaskiner

Aktiebolaget AGEBE

STOCKHOLM
08/58 02 00
Telex 10279

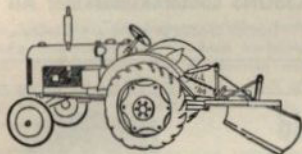
GÖTEBORG
031/12 41 45

MALMÖ
040/93 40 40
Telex 33414

BJÖRKERYDS vägredskap

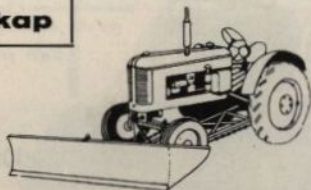
**KOMBINERAD SNÖPLOG och
VÄGLADD typ F**

Monterad bak i traktorns hydraularmar.
Mångsidig användning: Snöplogning, väg-
sladdning, schaktning, utgödsling m.m.
Pris 290:—

Bärmed, typ F 20:—

Strängutjämnare, typ F 85:—

FRONTMONTERAD DIAGONALPLOG typ D

Bladet är lyftbart med traktorns hydraulik samt
dessutom vridbart åt båda håll. Pris 630:—.

Extra snövinge passande både typ F och D 70:—
Samtliga redskap försedda med säkerhetsutlösning.
Levereras fraktfritt. Även mot avbetalning.
Begär broschyr eller ring

Björkeryds Mek. Verkstad

Nävrögöl T • Telefon Karlskrona 0455-921 00
Bostaden 0455-260 45

För mest ekonomiska utfodring

fodervagnen RATIONELL

- direkt avläsning på vågklocka ger rätt fodermängd
- bekväm körställning och avtagbar foderbehållare.
- väl avbalanserad med dubbla gummihjul och stödhjul
- levereras komplett med våg, stativ och portionerings-skyffel

Begär prospekt av tillverkaren

RISBERGS JÄRNKONSTRUKTIONER AB

ASTORP - telefon Hälsingborg 042/506 64

Vi tillverkar sedan många år
snöplogar—schaktblad, vägspladdar,
kantplogstativ, kupningsredskap
och bärbjull för traktorer

EBT

**traktor-
utrustningar**

EBT-redskapen säljs genom
Centralföreningar och
maskinhandlare i hela lan-
det eller direkt från oss.

Begär prospekt.

EBT vägspladd — som både sladdar och river
— har lätt omställbart blad. Kan inställas
i olika vinklar för körning såväl framåt som
bakåt. Pris kr 715:—

EBT snöplog-schaktblad finns i 2 modeller:
EBT 1: bredd 200 cm, höjd 50 cm, kr 695:—
EBT 2: bredd 225 cm, höjd 75 cm, kr 1070:—
Även bakmonterat schaktblad — kr 395:—

JOEL J. ERIKSSONS Lantbruksmaskiner AB

telefon 016-501 66 • Mesta • Eskilstuna

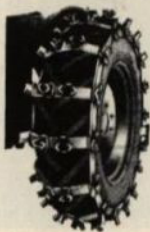
NYHET! Stensätters slirskydd

Är konstruerat för de svåraste förhållanden, ersätter halvband,
är ledbart på däckets slitbana, förhindrar därför stötig gång och gör
körningen mjuk och behaglig.
Monteras, repareras, förlängs, förkortas, var man än befinner sig
utan svårighet. Ett självrensande slirskydd lika effektivt
i skog som på öker.

AB
HELGE JONSSON
Karlstad

Begär broschyr!

tel. 054/181 30 - 350 80
Box 4025 - Karlstad

NYCA**LASTARE
1800**

**... alltid aktuell för
årstidernas
olika arbeten**

NYCA 1800 är en allroundlastare med extra robust konstruktion, som synnerligen väl lämpar sig för kombinationsmontering på traktorer med grävaggreat, sopmaskin eller snöplog. NYCA 1800 levereras som standard med hydraulisk redskapsmanövrering med parallellstyrning och snabbkopplingsfäste av arbetsredskapen. Redskap finns för alla arbetsuppgifter.

Tala med Er maskinhandlare om NYCA 1800 och övriga NYCA-typer — så får Ni alla informationer. Skriv också gärna till oss efter NYCA-prospekt.

RATT LASTARE FÖR VARJE TRAKTOR**MASKIN AB NYCA**

telefon 0550 - 151 70 växel — Kristinehamn

WARTA-vinschen

**den hydrauliska traktorvinschen
med dubbla trummor**

för lunning, lastning och bärgning ...

Den hydrauliska drivningen ger säker kraftöverföring, smidig manövrering och förenklad montering på traktorn. WARTA-vinschen körs vid lunning med hastighet som ger 40-50 mtr/min och en dragkraft på 1.000 kg. Vid bärgning är hastigheten 6-7 mtr/min och dragkraften 6.000 kg.

WARTA-vinschen finns även med entrummigt spel och i utförande med mekanisk drivning. Vi tillverkar i övrigt hydraulcylindrar, kuggväxlar, snäckväxlar och WARTA griplastare — perfekt för timmerlastningen.

Begär att få vårt prospekt och önskade informationer.

WARTAVERKEN AB

MORA • telefon 0250/300 81

- Frikoppling med automat-återgång
- Olika wire för lunning eller bärgning
- Hög lunningshastighet
- Stor dragkraft

ERJO flismaskiner

Typ 160 – för bränseflis av ribb-ytved och gallringsved.

Typ 161 MA – för massafis av knubb.

Typ 160 B – för huggning av bark.

TRÄ och BYGGE • LJUNGBY

Tel. 0372/110 34, 108 34

PM STALL- ventilation

FÖR RÄTT STALLKLIMAT
HELAUTOMATISK
DRIFTSÄKER
STRÖMSNÄL

PLÅT-MEKANO

KVÄNUM - TEL. 0512/92460 Vx

Sänd den nya utförliga broschyren
om PM stall-ventilation:

Namn:

Bostad:

Postadr.:

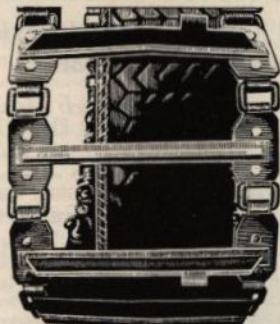
TJ12:65

Tranås- lastaren

Byggt för krafttag

VMV

VILHELMINABANDET

VILHELMINABANDET gör Er traktor dubbelt effektiv i skogen. Överlägset markgrepp och ingen slirning mellan band och hjul ger Er traktor framkomlighet i särklass. Begär prospekt.

VMV

AB Vilhelmina Mek. Verkstad

VILHELMINA • telefon 636 • 292

den värmestrålände

TOPPNYHETEN

UWE-BLÄCKFISK

— varmluftsaggregatet som ger
både trivselvärme och isfria rutor . .

Lätt
att
montera

UWE-BLÄCKFISK ger den nya trivselvärmens med anpassbar luftfuktighet i varje fordonshytt, där takmonterade turbinfläktar och värmebatteri är helt ur vägen. Varmluft kan ledas till varje vrå — nedåtriktad defrosterluft ger "ögonvänliga" varmluftsströmmar och säktsäkra rutor.

Lättmonterade UWE-BLÄCKFISK finns att köpa hos Er maskinhandlare.

— varm i varje arm

UWE-VERKEN AKTIEBOLAG NORRKÖPING

Specialfabrik för motorfordonsvärme • telefon Norrköping 011 - 344 25

BOSTROM STOLEN

JÄMNAR VÄGEN

FÖR HÄLSA
SÄKERHET
EFFEKTIVITET

MODELL
NORDIC LK

WESTCOASTER

NORDIC H 100

NORDIC RH

NORDIC LK

TYP 55

SAXON

VIKING

ÅHLBERG & AHMÉ AB
GREVGATAN 22
STOCKHOLM Ö: tfn 08/62 51 45

PART OF THE **BOSTROM** ORGANISATION

EDSBRO

**högeffektiva
kranar**

*med hydraulisk
svängning
av kranarmen*

För vagnar och traktorer med skyddsram — ansluts till hydr. — armlängd 2,75–3,60 m — dragförmåga ca 1.200 kg — lyftkraft vid 3,60 m arm 600 kg. Lev. med 25 m wire och timmersax. Bekvämt "en-spaks-manövrering" med säkerhetsspärr. Begär vårt prospekt.

BRÖDERNA NYSTRÖMS
Smides- & Mekaniska Verkstad
EDSBRO • telefon 0175-911 39

LYCKSELE

plogen

SPETSPLOGAR - DIAGONALPLOGAR SIDOPLOGAR

Specialplogar för traktorer — även bandtraktorer
Alla plogar manuellt eller hydrauliskt
manövrerbara

F. W. Lundholm & Co KB

UMEÅ 2 - tel. 090 - 145 47 - 127 37 - 137 05

EPOKE

sand- och klorkalciumspredare

EPOKE typ SK 15, rymd 1,5 m³, bredd 1,5 m kapacitet 10–12 km/fyllning. Frikoppling, broms. Söndermal tjäle, 1-mansbetjädnad.

SPECIALMODELLER för handdrift, universalttraktorer, 4-hjulstraktorer, lastbilar, jeepar truckar etc.

RUNE STRÖMAN AB

Hisingsgatan 28, GÜTEBORG H
Tel. 031/22 91 90, 22 91 92

Vi önskar närmare upplysningar

Namn

Adress

Postadress T.J. 12:65

Prenumerationen

på

Traktor Journalen

sker bekvämast

I **SVERIGE** genom att girera kr 27:— eller inbetala beloppet på postgiro 193 161, Box 3175, Stockholm 3.

I **DANMARK** genom att girera dkr 32:— eller inbetala beloppet på vårt danska postgiro 249 38, Box 3175, Stockholm 3.

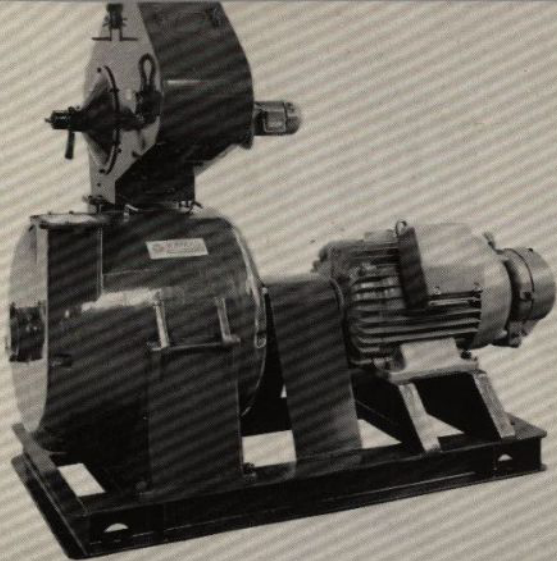
I **FINLAND** genom att girera mk 16:— eller inbetala beloppet på vårt finska postgiro 112 044, Box 3175, Stockholm 3.

I **NORGE** genom att girera nkr 32:— eller inbetala beloppet på Bøndernes Bank A/S, Oslo, postgiro 9150 och på talongen ange att beloppet skall insättas på Folio 5936.

Glöm inte att tydligt uppgge namn och adress och att på talongen ange vad inbetalningen avser.

Traktor Journalen

Postbox 3175 • Stockholm 3

Värd att lägga märke till...

är denna hammarkvarn som är mångsidigt användbar och har fått en mycket stor spridning. Den tål hårda tag i kontinuerlig drift och kräver endast obetydlig tillsyn.

Bilden ovan visar kvarnen och en direktkopplad motor monterade på en gemensam balkram, försedd med vibrationsdämpare. Denna anordning underlättar installationen och bidrar till en god ljudisolering, genom att förhindra att maskinvibrationerna överföres till byggnaden.

I standardutrustningen för en anläggning ingår förutom kvarn och motor också matarapparat och avskiljare.

Den automatiska mataren regleras via en elektrisk kontrollapparat av strömuttaget från kvarnmotorn, och möjliggör en maximal matning, så att kvarnens kapacitet kan utnyttjas till det yttersta.

Vill Ni veta mera — Begär specialprospekt!

Fack Stockholm-Vårby
Tel. 08/46 79 05

Fack Malmö 8
Tel. 040/804 10

Köp tröska för 1966 NU!

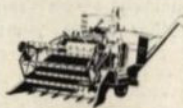
På grund av den stora framgången med AKTIV höstköp 1964, vill vi även i år ge Er speciella förmåner vid köp redan i höst av AKTIV skördetröskor. Vid köp under försäsong erhåller Ni bl. a.:

- bättre pris
- bättre utbildning
- mera tid att sätta Er in i tröskans handhavande och skötsel.

Kontakta därtör AKTIV-mannen för närmare informationer om AKTIV höstköp 1965

AKTIV M

AKTIV M 2 S

JF-TROSKAN

AKTIV M 140

EN **AKTIV** MASKINLINJE

And. Fischer AB.

FÖRSÄLJNING OCH SERVICE ÖVER HELA LANDET